

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

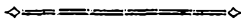
TIL

DE OFFENTLIGE EXAMINER

I

RIBE KATHEDRALSKOLE

I JULI 1871.

RIBE.

TRYKT I STIFTSBOGTRYKKERIET.

1871.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DE OFFENTLIGE EXAMINER

I

RIBE KATHEDRALSKOLE

I JULI 1871.

RIBE.

TRYKT I STIFTSBOGTRYKKERIET.

1871.

EFTERRETNINGER
OM
RIBE KATHEDRALSKOLE

For
SKOLEAARET 1870—71.

AF
C. H. A. BENDTSEN,
SKOLENS REKTOR.

INDHOLD.

	Side.
1. Examinér i 1870	5
2. Om Undervisningen og Fagfordelingen mellem Lærerne .	14
3. Disciplene. Antal, Fordeling, Hjemstavn.	17
4. De i Skoleaaret gennemgaaede Pensa. Lære- og Læsebøger	21
5. Ny Lov om Undervisningen i de lærde Skoler	34
6. Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger.	39
7. Disciplenes Riffelskydning. Besøg af Gymnastikinspektøren	62
8. Fordeling af Beneficierne i Skoleaaret 1870-71	63
9. Skoleregnskabet for 1870-71	66
10. Schema over de offentlige Examinér for Aaret 1871 . .	68

I. Examinering i 1870.

A. Afgangsexamen i Juli 1870.

Under 2den Juni 1870 havde Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet underrettet Rektor om, at den skriftlige Del af Afgangsexamen for studerende Disciple i dette Aar skulde afholdes efter følgende Schema:

Onsdag d. 22. Juni Form. Kl. 8—12 Opgave i Modersmaalet I (bekjendt Stof).

Efterm. Kl. 4—8 Arithmetik.

Torsdag d. 23. Juni Form. Kl. 8—12 Latinsk Stil.

Efterm. Kl. 4—8 Geometri.

Lørdag d. 25. Juni Form. Kl. 8—12 Opgave i Modersmaalet II (frit valgt Stof).

Efterm. Kl. 4—8 Latinsk Version,

og, da Undervisningsinspektøren ikke kunde faae Lejlighed til at overvære den mundtlige Prøve i Ribe Kathedralskole, havde Ministeriet overladt det til Rektor overensstemmende med de gjældende Regler at anordne det Fornødne med Hensyn til dennes Fastsættelse og Afholdelse.

I Overensstemmelse hermed blev hele Examen afholdt saaledes, som der er anført i forrige Aars Program S. 39 ff.

Til denne Examen indstillede sig i alfabetisk Orden efternævnte 8 af Skolens Disciple, som alle havde tilbragt 2 Aar i 7de Klasse, undtagen Nr. 7, der paa Grund af Sygdom havde været 3 Aar i Klassen:

1. Frederik Ludvig Dolgorucki Claudi, en Søn af Stiftsprovst Claudi i Ribe, født i Aalborg den 13de November 1851, 18½ Aar gammel, optagen i Skolens 6te Klasse i Januar 1867, efter iforvejen at have tilbragt 3½ Aar i Sorø Akademis Skole.
2. Nikolaj Fogtmann Hansen, en Søn af Gaardejer Hansen i Hjarup ved Kolding, født i Skanderup den 17de Oktober 1849, 20¾ Aar gammel, optagen i Skolens 3die Klasse i April 1864.
3. Peter Georg Helms, en Søn af Pastor Helms i Janderup ved Varde, født i Ribe den 25de Juni 1852, 18 Aar gammel, optagen i Skolens 1ste Klasse i Avgust 1861.
4. Karl Frederik Kinch, en Søn af Overlærer Kinch i Ribe, født i Ribe den 15de Marts 1853, 17¼ Aar gammel, optagen i Skolens 1ste Klasse i Avgust 1862.
5. Frederik Vilhelm Lund, en Søn af afdøde Tømmerhandler Lund i Ribe, født i Ribe den 19de Avgust 1851, 19 Aar gammel, optagen i Skolens 1ste Klasse i Avgust 1861.
6. Eigil Jesper Bruun Schmidt, en Søn af Amtsvejsinspektør, Lieutenant Schmidt i Ribe, født i Ribe den 13de Maj 1853, lidt over 17

Aar gammel, optageu i Skolens 1ste Klasse i August 1862.

7. Martin Valentin Schmidt, en Søn af forhenværende Gaardejer Schmidt i Østerlindet (Nordslesvig), født sammesteds den 27de November 1848, 21 $\frac{2}{3}$ Aar gammel, optagen i Skolens 4de Klasse i August 1864.
8. Carl Heinrich August Thalbitzer, en Søn af Oberst Thalbitzer i Slagelse, født i Nyborg den 2den December 1851, 18 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, optagen i Skolens 2den Klasse i August 1863.

Foruden disse Skolens egne Disciple indstillede sig her til Afgangsexamen en Privatist, anmeldt af Cand. philol. C. Gjede, nemlig P. N. T. Diemer, en Søn af forhenværende Raadmand Diemer i Tønder.

Opgaverne til den skriftlige Prøve vare følgende:

1. Opgave i Modersmaalet.

1. (Gjengivelse af et bekjendt Stof).

Brasilien. (Natur, Opdagelse, Forhold til Evropa).

2. Opgave i Arithmetik.

Hvorledes anvendes den Maade, hvorpaa den quadratiske Ligning opløses, til at finde alle Rødderne i Ligningen

$$x^4 - 2ax^2 + b^2 = 0,$$

idet x er ubekjendt, a og b bekjendte? Hvorledes bringes disse Rødder paa den simpleste Form?

Hvilke Værdier har x i Ligningen

$$x^{\log. x} = \sqrt{\frac{10}{x}},$$

idet log. betyder den briggiske Logarithme? Hvorledes prøves Værdiernes Rigtighed?

3. Opgave til latinsk Stil.

Da i den Krig, som Thebanerne, forbundne med Argiverne, i den 96de Olympiades andet Aar, det er, 395 før Christus, paaførte Lakedæmonierne, Lysander var falden i Slaget ved Haliartus og Kong Pausanias havde paadraget sig Mistanke for Feighed eller Ukynlighed, kaldte Lakedæmonierne den anden Konge Agesilaus, som dengang med stort Held førte Krigen mod Perserne i Asien, tilbage for at forsvare Fædrelandet. Agesilaus førte sin Hær tilbage ad den Vei, som forud Xerxes havde fulgt, og da han gennem Thrakien og Makedonien var kommen til Thessalien, mødte ham Ephoren Diphridas, som kom hjemmefra. Denne opfordrede ham til strax at bryde ind i Boeotien; thi ved hans pludselige Angreb vilde Thebanerne overraskes, førend deres Forbundne kom dem til Hjælp. Uagtet Agesilaus havde havt isinde at opsætte Angrebet, indtil han havde samlet flere Tropper, troede han dog at burde adlyde, og efterat have sendt Bud, der skulde hente en Deel af de lakedæmoniske Soldater, der vare ved Korinth, trængte han hurtig gennem Thermopylæ og Phokis ind i Boeotien. Da han her havde slaæet Leir ved Koronea, saa Hæren Solen formørkes og paa samme Tid førtes der til Kongen nogle Mænd, som vare komne tilsøes fra Asien og havde ilet til Leiren. De fortalte ham, at Lakedæmoniernes Flaade var bleven overvunden ved Knidos af Pharnabazus og Atheniensen Konon og at den lakedæmoniske Anfører Pisanter, en Broder til Agesilaus's Hustru, var bleven dræbt

i Slaget. Uagtet Agesilaus tog sig dette meget nær, skjulte han dog, hvilket Budskab han havde modtaget, idet han frygtede for, at Frygt og Modløshed skulde paakomme hans Hær, der gik til Kampen, og bød dem, der vare komne, at fortælle Soldaterne, at Lakedæmonierne havde seiret. For at bekræfte denne Fortælling fremtraadte han selv bekrandset og offrede til Guderne, som om han havde faaet et glædeligt Budskab.

4. Opgave i Geometri.

Hvorledes maales Vinklen imellem en ret Linie og en Plan?

Hvor stor er Vinklen imellem et regelmæssigt Tetraeders Kant og Grundflade?

En skjæv cirkulær Kegles største Sidelinie kaldes s , den mindste t , Grundfladens Radius r , Vinklen imellem s og Grundfladen v . Hvor stor er da

1) v , naar $\frac{r}{1} = \frac{s}{5} = \frac{t}{4}$, og

2) r , naar $s = 7$, $t = 5$, $v = 45^\circ$?

5. Opgave i Modersmaalet.

II. (Fri Opgave)

Hvilket Gavn kan Uddannelsen til Krigstjeneste medføre for det unge Menneskes legemlige og aandelige Udvikling?

6. Opgave til latinsk Version.

(E Lactantii libro de ira dei, nonnullis mutatis).

Cum sententiæ philosophorum prioris temporis de providentia consensissent nec ulla esset dubitatio, quin mundus a deo ratione regetur, primus omnium Pro-

tagoras exstitit temporibus Socratis, qui sibi diceret non liquere, utrum esset aliqua divinitas necne. Quæ disputatio eius adeo impia iudicata est, ut et ipsum Athenienses expulerint suis finibus et libros eius, quibus hæc continebantur, in contione exusserint. Post hæc Socrates et auditor eius Plato et, quorum disciplinæ e schola Platonis tanquam rivuli in diversas partes proflexerunt, Stoici et Peripatetici, in eadem fuere sententia, qua superiores ante Protagoram fuerant. Postea vero Epicurus deum quidem esse dixit, quod necesse esset esse aliquid in mundo præstans et eximium et beatum, sed providentiam nullam; mundum ipsum nec ratione ulla nec arte creatum esse, sed naturam rerum e quibusdam minutis corpusculis et individuis, quos atomos appellabat, casu esse conglobatam. Quo quid repugnantius dici possit, non video. Etenim si est deus, utique providens est, nec aliter ei potest divinitas tribui, nisi et præterita teneat et præsentia sciat et futura prospiciat. Cum igitur Epicurus providentiam sustulit, etiam deum negavit esse; cum autem deum esse professus est, simul providentiam esse concessit; alterum enim sine altero prorsus nec esse nec intelligi potest. Verum iis postea temporibus, quibus iam philosophia defloruerat, extitit Athenis quidam Diagoras, qui nullum esse omnino deum diceret, ob eamque sententiam nominatus est *ἄθεος*, idemque cognomen Theodoro Cyrenæo impositum est, eiusdem sententiæ socio. Ambo, quia, omnibus iam inventis et dictis, nihil novi reperire poterant, maluerunt contra veritatem id negare, in quo priores universi sine ulla discrepantia consenserant, quam novitatis gloria carere. Quid ergo? Utrum minutos hos

et inertes philosophos ratione et argumentis an sola auctoritate præstantium virorum, qui tot seculis tantis ingeniis providentiam defenderunt, refellemus?

individuus, udelelig.

I Censuren over den mundtlige Examen deltog med Skolens Lærere efternævnte, af Rektor indbudne Herrer: Biskop Balslev (Latin og Græsk), Cand. philos. Fabricius-Møller (Hebraisk), Borgermester, Kancelliraad Kiær (Historie), Distriktslæge Petersen (Naturlære) og Landinspektør Styrup (Matematik).

Examens Udfald for Skolens Kandidater og for Privatisten viser følgende Karakterliste:

Afgangsexamen i Ribe Kathedralskole i Aaret 1870.

Kandidaterne	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Latin skriftlig	Latin mundtlig	Græsk	Historie	Arithmetik	Geometri	Naturlære	Hovedkarakter	Med Points	Hebraisk
1. F. L. D. Claudi .	$g + \frac{1}{3}$	g	$g \div \frac{1}{6}$	mg	mg	mg	$mg + \frac{1}{2}$	mg	$ug \div \frac{1}{3}$	1ste K.	$68\frac{2}{3}$	
2. N. F. Hansen . .	$mg \div \frac{1}{3}$	g	$g \div \frac{1}{3}$	g	$g + \frac{1}{2}$	$mg \div \frac{1}{6}$	$mg \div \frac{1}{6}$	$g + \frac{1}{6}$	mg	2denK.	$60\frac{1}{2}$	
3. P. G. Helms . . .	mg	$mg \div \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{2}$	ug	g	$g + \frac{1}{2}$	$mg + \frac{1}{3}$	1ste K.	$66\frac{5}{6}$	mg
4. K. F. Kinch . . .	$g + \frac{1}{3}$	$mg \div \frac{1}{3}$	$mg \div \frac{1}{3}$	$mg + \frac{1}{3}$	ug	$ug \div \frac{1}{6}$	$mg + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{2}$	ug	1ste K.	$74\frac{5}{7}$	
5. F. V. Lund . . .	$mg \div \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{2}$	$mg \div \frac{1}{3}$	$tg + \frac{1}{2}$	tg	$mg + \frac{1}{3}$	2denK.	56	
6. E. J. B. Schmidt	$mg \div \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$mg + \frac{1}{6}$	$mg + \frac{1}{2}$	ug	ug	ug	$ug \div \frac{1}{6}$	ug	1ste K.	$78\frac{1}{4}$	
7. M. V. Schmidt. .	$mg \div \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$mg + \frac{1}{2}$	$mg \div \frac{1}{3}$	$mg \div \frac{1}{3}$	$mg \div \frac{1}{3}$	$mg + \frac{1}{2}$	$tg \div \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	2denK.	$59\frac{1}{2}$	
8. C. H. A. Thalbitzer	$g \div \frac{1}{3}$	$g \div \frac{1}{3}$	$tg + \frac{1}{6}$	$g \div \frac{1}{3}$	g	$mg \div \frac{1}{6}$	$tg \div \frac{1}{3}$	$tg + \frac{1}{3}$	$mg \div \frac{1}{3}$	2denK.	39	
Privatist P. N. T. Diemer.	$g \div \frac{1}{3}$	$g \div \frac{1}{3}$	$mdl + \frac{1}{2}$	$g \div \frac{1}{3}$	g	$tg \div \frac{1}{6}$	$g + \frac{1}{2}$	$tg + \frac{1}{6}$	$g + \frac{1}{3}$	3die K.	$30\frac{1}{2}$	

B. Skolens Hovedexamen for 1869—70. Dimission og Translokation.

Skolens Hovedexamen afholdtes efter det Schema, som er meddelt i Programmet for forrige Aar S. 39 ff, og sluttedes den 21de Juli. Som indbudne Censorer vare efternævnte Herrer*) tilstede ved de forskjellige Examinationer: Cand. med. Bendtsen, Kordegn og Kirkesanger Betzer, Skolelærer Bjerrum, Stiftsprovst Claudi, Cand. philos. Fabricius-Møller, Pastor Feilberg (Brørup og Lindknud), Prokurator Ferslev, Kateket Gnudtzmann, Telegrafbestyrer Grønnebech-Faurschou, Skolelærer Horsbøl, Pastor Høgsbro (Nørfarup), Kæmner Jensen, Borgermester, Kancelliraad Kiær, praktiserende Læge Kiær, Pastor Moe, Toldforvalter, Justitsraad Müller, Stiftamtmand Nielsen, Pastor Olsen, Distriktslæge Petersen, Skolelærer Raben, Cand. juris, Fuldmægtig Ramsing, Skolelærer Rhode, Sparekassekasserer, Kammerassessor Rosenstand, Hospitalsforstander, Kammerassessor Rosenvinge, Amtsvejinpektør, Lieutenant Schmidt, Skolelærerne Suusvind og Sørensen, Cand. juris Thun, praktiserende Læge Vilandt, Cand. theol. Wied og Studenterne N. Andersen, V. Bendtsen og Th. Sørensen.

Fredagen den 22de Juli dimitteredes de 8 af Skolens Disciple, der havde indstillet sig til Afgangsexamen og alle bestaaet den med det Udfald, som er anført S. 12, og derefter foretoges Translokationen med de øvrige Disciple, af hvilke 2 havde opnaaet Udmærket godt til Hovedkarakter.

*) De udenbys Censurers Opholdsted er vedføjet i Parenthes ved hvert Navn.

C. Halvaarsexamen i December 1870.

Denue Examen afholdtes fuldstændigen med alle Klasser, som sædvanligt, umiddelbart før Juleferien fra den 15de til den 23de December, og 1 af Skolens Disciple erholdt Udmærket godt til Hovedkarakter.

2. Om Undervisningen og Fagfordelingen mellem Lærerne.

I Skolens Undervisningsplan er ikke foretaget nogen Forandring, og Fagfordelingen har for det Meste været den samme som i det foregaaende Aar. Overlærerne Riis og Kinch have skiftet i nogle af de latinske Klasser, og Adjunkt Fraas har overtaget Græsk i IV Klasse istedetfor Overlærer Riis, som herved befriedes for en Del Extratimer. Adjunkt Lindbæk har overtaget de 6 danske Timer i 1ste Klasse, som Adj. Fraas tidligere havde haft.

De 4 hebraiske Timer i VII Kl. have været fordelte saaledes, at VII B har haft 3 Timer og VII A 1 Time. Denne Timefordeling af Hebraisk forberededes i forrige Aar derved, at VII A og VII B da havde 1 Fællestime, VII A 1 Time og VII B 2 Timer, ved hvilket Arrangement VII B (som iaar er VII A) fik læst omtrent Halvdelen af det Pensum, der skal opgives til Afgangsexamen.

De samme Klasse-Kombinationer i Regning, Skrivning og Tegning, som indførtes ifjor af økonomiske Grunde, have ogsaa iaar fundet Sted.

Hvorledes Fordelingen af alle de enkelte Fag og

af de ugentlige Timer mellem samtlige Lærere har været efter den af Ministeriet approberede Timeplan, viser følgende Liste:

Rektor Bendtsen: Græsk i 7de, 6te og 5te Klasse	16 Timer.
Overlærer Riis: Latin i 7de, 6te og 4de Kl. og Engelsk i 7de Kl.	30 —*)
Overlærer Kinch: Latin i 5te, 3die og 2den Kl., Tydsk i 2den og 1ste Kl. . .	28 —
Overlærer Salto: Arithmetik i 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl., Geometri i 7de, 6te, 5te og 4de Kl. og Naturlære i 7de Kl. . .	31 —
Adjunkt Trugaard: Hebraisk i 7de Kl., Tydsk i 6te, 5te, 4de og 3die Kl., Historie i 3die, 2den og 1ste Kl. og Geografi i 6te og 5te Kl.	27 —
Adjunkt Fischer: Fransk i 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl. samt Dansk i 5te, 4de og 3die Kl.	23 —
Adjunkt Ramsing: Naturhistorie i 6te, 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Regning i 2den og 1ste, Skrivning i 4de, 3die, 2den og 1ste Kl. samt al Tegneundervisning	30 —
Adjunkt Lindbæk: Religion i hele Skolen, Historie i 7de, 6te, 5te og 4de Kl., Dansk i 1ste Kl.	29 —
Adjunkt Fraas: Græsk i 4de Kl., Dansk i 7de, 6te og 2den Kl. og Geografi i 4de, 3die, 2den og 1ste Kl.	24 —

*) Fra Nytaar 1871 kun 28, da de 4 engelske Timer i den tredelte 7de Klasse, som sædvanlig ved den Tid, kombineres til 2.

Organist Hansen: Sang med hele
Skolen . . . . . 4 —

Gymnastiklærer Nyhuus: Gymnastik
med hele Skolen . . . . . 8 —

Hvert af Undervisningsfagene har i dette Skoleaar
haft følgende Timeantal:

Fagene:	7. Kl.	6. Kl.	5. Kl.	4. Kl.	3. Kl.	2. Kl.	1. Kl.	Summa:
Dansk	3	2	2	2	3	5	6	23 T.
Latin	{A 1} {AB 9}	8	9	8	6	6	„	47 —
Græsk	{A 1} {AB 5}	5	5	5	„	„	„	21 —
Tydske	„	3	2	2	2	3	4	16 —
Fransk	1	3	3	3	6	„	„	16 —
Engelsk	{A 2} {B 2}	„	„	„	„	„	„	4 — (Fra Nytaar 2 —)
Religion	1	2	2	2	2	2	2	13 —
Historie	{A 1} {AB 3}	2	2	2	3	3	4	20 —
Geografi	„	2	2	2	2	2	3	13 —
Mathematik og Regning	{A 4} {B 4}	4	4	4	4	4	4	30 —
Tegning	„	„	„	„	1	2	2	3 —*)
Naturhistorie	„	3	2	2	2	2	3	14 —
Naturlære	{A 3} {B 4}	„	„	„	„	„	„	7 —
Skrivning	„	„	„	1	2	3	4	6 —
Sang	1	2	2	2	2	2	2	4 —*)
Hebraisk	{A 1} {B 3}	„	„	„	„	„	„	4 —
Gymnastik	{A 2} {B 2}	2	3	3	3	3	3	8 —*)
Summa	38	38	38	38	38	37	37	250 T.

*) Foruden Tegneundervisningen i de 3 nederste Klasser har der været en særskilt Time, især for dem af de højere Klassers Disciple, som

3. Disciplene. Antal, Fordeling, Hjemstavn.

Ved de offentlige Examinere i Juli 1870 var Discipelantallet 49 (ifjor 46). Af øverste Klasses Disciple dimitteredes 8 til Universitetet, efterat have bestaaet Afgangseramen saaledes, som anført S. 12. Til de tilbageblevne 41 kom ved det nye Skoleaars Begyndelse den 23de Avgust 1870 efternævnte 6 nye Disciple: C. A. Balslev (IV Kl.), C. V. J. Balslev (III Kl.), C. V. S. Sørensen (III Kl.) J. Jensen (II Kl.), V. J. Kinch og J. A. G. Thune (I Kl.) Saaledes begyndte det nye Skoleaar med et Antal af 47 Disciple. I Aarets Løb ere 3 udmeldte, nemlig E. V. Petersen af VI Kl. (i Januar 1871), S. H. Clausen af V Kl. (Marts 1871) og O. Sommer af IV Kl. (Marts 1871), hvori- mod 3 nye Disciple ere optagne, nemlig E. B. M. Hinrichsen i IV Kl. (Oktober 1870), E. V. F. C. Schönfeldt i I Kl. (Oktober 1870) og L. H. Finne- mann i II Kl. (Novbr. 1870). Discipelantallet ved de offentlige Examinere i Juli 1871 vil altsaa, ligesom ved Skoleaarets Begyndelse, være 47, hvilke ere for- delte i de 7 Klasser paa følgende Maade:

---

harde Lyst til at gaa videre i Tegnekunsten. I denne Time have iaar 6 Disciple deltaget. Enhver Discipel, som har Syngestemme, har ugentlig haft 2 Timers Undervisning i Sang, undtagen ældste Afdeling af Disciplene i øverste Klasse, hvilke kun møde i den Time, da der er Føllessang. I Sangundervisningen have iaar 32 Disciple deltaget. I Gymnastik have de 3 nederste Klasses Disciple i Forening haft Undervisning i 3 ugentlige Timer, ligesom ogsaa Disciplene af 4de og 5te Klasse; men 6te og 7de Klasse have kun haft 2 Timer om Ugen. I Sommermaanederne har hele Skolen Svømmeøvelser i Nipsaa, og øverste Klasses Disciple tillige Undervisning i Røffelskydning.

VII. Klasse.

De 4 førstnævnte Disciple af denne Klasse, der alle have været 2 Aar i Klassen, agte iaar at underkaste sig Afgangsexamen. De indstille sig dertil i alfabetisk Orden:

1. Dichmann, Hans Andersen, Søn af Gaardejer J. M. Dichmann i Medolden i Slesvig.
2. Jensen, Jens Dynesen, Søn af Kæmner Jensen i Ribe.
3. Nielsen, Niels Sørensen, Søn af forhenværende Skipper Clemen Nielsen i Oxby ved Varde.
4. Nissen, Valdemar Beyer Brink, Søn af Degn og Skolelærer Nissen i Stillebæk, Viflinge Sogn i Fyn.

Foruden disse Skoles egne Disciple indstiller sig her til Afgangsexamen en Privatist, anmeldt af Cand. phil. K. Therkildsen, nemlig F. K. K. Petersen, Søn af Gaardejer Petersen i Haved, Rejsby Sogn.

5. Madsen, Johannes Eduard, Søn af Kjøbmand Madsen i Tønder.
6. Kinch, Frederik Jakobsen, Søn af Overlærer Kinch i Ribe.
7. Ferslev, Christian Wittusen, Søn af Prokurator Ferslev i Ribe.
8. Rasmussen, Kristian, Søn af Apotheher Rasmussen i Ærøskjøbing.
9. Bloch, Søn af Distriktslæge Bloch i Varde.
10. Winding, Carl Christian, Søn af praktiserende Læge Winding i Højer.

VI. Klasse.

1. Beyer, Ingvar Hansen, Søn af Gaardejer Beyer i Aas, Skads Sogn i Slesvig.
2. Haunstrup, Christian Hyldsted, Søn af Kjøbmand, Konsul Haunstrup i Varde.
3. Høgsbro, Hans Kristian, Søn af Pastor Høgsbro i N. Farup.
4. Schmidt, Valdemar Peter Gjøtting, Søn af Amtsvejinspektør, Lieutenant Schmidt i Ribe.
5. Jensen-Augsburg, Jens Jannik, Søn af Gaardejer Jensen i Ballum, Adoptivsøn af Apotheker Augsburg i Tønder.

V. Klasse.

1. Kiær, Holger Sverdrup, Søn af Borgermester, Kancelliraad Kiær i Ribe.
2. Schmidt, Carl Ferdinand, Søn af J. H. Schmidt, Skipper og Borger i Ribe.
3. Ehlers, Henrik Mads Sophus, Søn af Drejermester og Fotograf Ehlers i Ribe.
4. Abrahamsen, Jens Mortensen, Søn af Smedemester og Skibsrheder Abrahamsen paa Fanø.

IV. Klasse.

1. Helms, Karl Henrik, Søn af Pastor Helms i Janderup.
2. Hinrichsen, Emil Bernhardt Marcus, Søn af afdøde Kjøbmand Hinrichsen i Flensborg.
3. Termansen Clemen Nielsen, Søn af Bogbinder F. M. Termansen i Ribe.
4. Balslev, Carl Andreas, Søn af Biskop Balslev i Ribe.

5. Petersen, Villiam August, Søn af Distriktslæge Petersen i Ribe.

III. Klasse.

1. Kiær, Volmer Christian, Broder til Nr. 1 i V. Klasse.
2. Ammentorp, Niels Anker Andreas Ludvig, Søn af afdøde Sognepræst Ammentorp i Randrup.
3. d'Origny, Frederik Julius, Søn af afdøde Adjunkt d'Origny i Ribe.
4. Balslev, Christian Vilhelm Julius, Broder til Nr. 4 i IV. Klasse.
5. Rosenstand, Frederik Carl Christian, Søn af Sparekassekasserer, Kammerassessor Rosenstand i Ribe.
6. Rosenbom, Hans Marcus, Søn af Gjæstgiver Rosenbom i Ribe.
7. Rasmussen, Christian Ludvig, Søn af Apotheker Rasmussen i Tarm.
8. Sørensen, Christian Vilhelm Stampe, Søn af Pastor Sørensen i V. Vedsted.
9. Hansen, Iver Ellung, Søn af afdøde Møller Hansen i Ribe.
10. Jakobsen, Søren Lundager, Søn af afdøde Kjøbmand Jakobsen i Ribe.
11. Wolf, August Niels Gjessing, Søn af Postmester Wolf i Ribe.

II. Klasse.

1. Petersen, Jens Christian, Søn af afdøde Amtstuefuldmægtig Petersen i Ribe.

2. Jensen, Johannes, Broder til Nr. 2 i VII. Kl.
3. Christensen, Jens Christian, Søn af Kjøbmand Christensen i Ribe.
4. Thomsen, Oluf, Søn af afdøde Landmand Thomsen i Skodborg.
5. Riis, Carl Edvard Nonus, Søn af Overlærer Riis i Ribe.
6. Wellejus, Vilhelm Laurits Constans, Søn af Pastor Wellejus i Vorgod.
7. Winding, Vilhelm, Broder til Nr. 10 i VII. Kl.
8. Finnemann, Lorents Holm, Søn af Gaardejer Finnemann i Hundebøl (Nordslesvig).
9. Ferslev, Søren Parmo, Broder til Nr. 7 i VII. Kl.

I. Klasse.

1. Kinch, Valdemar Jakobsen, Broder til Nr. 6 i VII. Kl.
2. Thune, Jacob Anton Gadolin, Søn af Landinspektør Thune i Ribe.
3. Schønfeldt, Eduard Vilhelm Ferdinand Christoffer, Søn af Toldassistent Schønfeldt i Ribe.

Af disse Skolens 47 Disciple ere 27 fra Ribe, 9 fra Slesvig, 1 fra Fanø, 1 fra Ærø, 1 fra Fyn og Resten fra forskellige Steder i Jylland.

4. De i Skoleaaret 1870-71 gjennemgaaede Pensa. Lære- og Læsebøger.

Religion.

VII. Kl. Lukas's Evang. Kap. 1—12 er læst i Grundsproget med Tilføjelse af en kort Kommentar.

Af Tønder Nissens Kirkehistorie ere læste §§ 1—18 (Kirkeus Historie indtil Karl d. Store) samt §§ 51. 55—56. 58—59. 61.

VI. Kl. Hele Assens's Bibelhistorie er gennemgaaet med mundtlige Tilføjelser og stadig Benyttelse af Bibelen selv; hertil er saa knyttet Gjennemgaaelse af Troes- og Sædelæren, med Balslevs Lærebog som Grundlag.

V. Kl. Assens's Bibelhistorie fra: Jesu Bjergprædiken indtil: Det nye Testaments hellige Skrifter, forbundet med Læsning i Bibelen. Balslevs Lærebog: Troen, Bønnen og Sakramenterne med Tilføjelse af forklarende Anmærkninger.

IV. Kl. Assens's Bibelhistorie fra: Det jødiske Riges Deling indtil Jesu Bjergprædiken, forbundet med Læsning i Bibelen. Balslevs Lærebog: Bønnen og Sakramenterne samt forfra: De ti Bud, med Tilføjelse af forklarende Anmærkninger. Til hver Religionstime er et Psalmevers lært udenad af Psalmebog til Kirke- og Husandagt“.

III. Kl. Assens's Bibelhistorie forfra indtil Rigets Deling, med mundtlige Tilføjelser. Balslevs Lærebog: Synden og Troen. Psalmer som i 4de Klasse.

II. Kl. Hele Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Lærebog: forfra indtil Synden. Psalmer som i 4de Klasse.

I. Kl. Balslevs Bibelhistorie: forfra indtil Jesu Fjender, med mundtlige Tilføjelser. Luthers Katekismus. Psalmevers ere lærte udenad, dels af Skolens Morgensange, dels af Psalmebogen.

Dansk.

VII. Kl. Efter en Udsigt over den gamle norsk-islandske Litteratur er den danske Litteraturs Historie gennemgaaet indtil Frederik den Femtes Tid. Af Hammerichs svenske Læsestykker er omtrent en Trediedel gennemlæst kursorisk. To Stile om Maaneden.

VI. Kl. De vigtigste Afsnit især af vor poetiske Litteratur ere gennemgaaede efter Flors Haandbog. Hver Discipel har lært et Digt udenad til Recitation. 3 Stile om Maaneden.

V. Kl. Den nordiske Mythologi er gennemgaaet efter Winthers Haandbog i Forbindelse med „Nordens Guder“, der foruden andre af Øhlenschlägers Digterværker er benyttet til Oplæsning og Forklaring. Nogle af Digtarterne ere i kort Oversigt gennemgaaede og et almindeligt Kjendskab til dansk Versbygning meddelt. Af Holsts poetiske Læsebog ere et Par Digte lærte udenad. Stilene, hvoraf 1 om Ugen, have været af historisk Indhold, lette Afhandlinger og Dispositioner.

IV. Kl. Holsts prosaiske og poetiske Læsebøger have været benyttede til Oplæsning, Analyse og Indøvelse af Lektionerne i Borgens Vejledning om Troper og Figurer. 21de og 22de Lektion af samme er gennemgaaet og 5 Digte lærte udenad. 1 Stil om Ugen af fortællende eller beskrivende Indhold.

III. Kl. Samme Bøger som i IV. Kl. (den prosaiske c. 100 Sider forfra) til Oplæsning og Analyse. Kinchs Sproglære læst og repeteret. 6 Digte lærte udenad. 1 Stil er leveret om Ugen af fortællende Indhold og Oversættelse. Stiletimen har, forsaavidt Tiden

tillod det, været anvendt til skriftlige Øvelser efter Borgens Vejledning.

II. Kl. Wulffs Læsebog for de lavere Klasser er bleven brugt til Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse. 11 Digte ere lærte udenad efter samme Bog og efter Holsts poetiske Læsebog. 3 Stile om Ugen, i det første Halvaar mest Diktat, senere mest Gjenfortælling. Øhlenschlägers Aladdin er bleven forelæst.

I. Kl. Wulffs Læsebog S. 1—185 er brugt til Øvelse, Læsning og Gjenfortælling, og de lettere Dele af Grammatiken ere indøvede ved Analyse. Digtene Nr. 1. 2. 7. 9 11—14. 16—20. 23—24. 29. 35—36 ere lærte udenad. 3 Diktatstile om Ugen.

Tydsck.

VI. Kl. Hjorts pros. Læsebog: S. 548—78, 612—36, Sammes poet. Del: S. 120—36, 141—42, 154—64. Af Fibigers Anthologi spredte Stykker af forskellige Digtarter. En Time om Maanedene ere Disciplene blevne prøvede i særskilte Afsnit af tydske Forfattere, prosaiske og poetiske, som de have læst paa egen Haand. Desuden ere 3 Timer om Maanedene anvendte til mundtlige og skriftlige Øvelser, for det meste efter Lorentzens Stiløvelser. Sproglære repeteret dels efter Hjorts større Bog, dels under Læsningen.

V. Kl. Hjorts pros. Læsebog: S. 291—302, 315—29, 341—61. Sammes poet. Del: S. 1—3, 5—7, 23—27, 36—62. Wolles Materialier til Syntaxens Indøvelse S. 29—48. Formlæren repeteret efter Hjorts mindre Grammatik. Lettere Stykker af tydske Forfattere ere desuden læste hjemme engang om Maanedene og prøvede paa Skolen.

IV. Kl. Hjorts pros. Læsebog: S. 23—25, 27—29, 107—12, 122—73. Wolles Materialier til Syntaxen: S. 10—29. Formlæren efter Hjort.

III. Kl. Hjorts pr. L. S. 53—88. Wolles Mat. til Formlæren S. 18—29. Det Vigtigste af Formlæren efter Hjort.

II. Kl. Rungs Læsebog for de lavere Klasser: S. 96—98, 100—139, 145—151, 169—187. Hjorts mindre Sproglære gjennemgaaet noget udførligere end i I. Kl. Wolles Materialier til at indøve den tyske Formlære: S. 12—27, 37—53, 58—63; dog kun et Udvalg af Exemplerne; de læste Exempler tillige opskrevne.

I. Kl. Rungs Læsebog: S. 18—27, 34—64. Det Vigtigste af Bøjningslæren efter Hjorts mindre Sproglære.

Fransk.

VII. Kl. Textes classiques de la littér. franç. des XVIIIe et XIXe siècles, ved Demogeot: prosaiske og poetiske Stykker efter Udvalg, c. 160 Sider.

VI. Kl. Etudes littéraires p. 256—342, 368—387. Lassens Extemporallæsning: p. 200—350. Ingerslevs Grammatik repeteret. En Time om Ugen Version og Examination i hvad der er læst paa egen Haand af fransk Litteratur (hver Uge fra 30 til 6 Sider).

V. Kl. Etudes littéraires: p. 20—46, 62—83, 172—186, 236—248. Af Grammatik er læst: Br. af Infinitiv, Particip, Pronominer, Adverbier og Ordfølgen, Orddannelseslæren, samt Formlæren repeteret. Sibberns Stiløvelser, 2den Del: 1ste Halvdel af Stykkerne: 14, 15, 21, 23, 31, 33, 37, 40, 42, 45, 50, 55, 58, 65

og 68. 1 Time om Ugen Stil, Version og Examination i den kursoriske Hjemmelæsning, hvorved der hver Gang har været opgivet fra 12—4 Sider.

IV. Kl. Borrings Læsebog for Mellemlasser: p. 74—82, 90—109, 151—179, 241—252. Grammatik: hele Formlæren læst og repeteret, Syntax forfra til Br. af Subjonctif i den indrømmende Sætning. Ahn: danske Stykker (2det Afsnit) fra 22—67.

III. Kl. Manuel af Borring: p. 1—19, 22—41, 53—81, 117—127, 149—157 med Indøvelse af Gloser efter samme Bog. Ingerslevs Grammatik: det meste af Formlæren med Forbigaaelse af de uregelrette Verber. Ahn: udvalgte fortrinsvis danske Stykker fra 1—100.

Engelsk.

VII. Kl. Ældste Parti læste fra Skoleaarets Begyndelse til Halvaarsexamen: Bulwers Eugene Aram pag. 327—390 (Tauch. edit.) Yngste Parti i samme Tidsrum: Listovs Engelske Læsebog, 1. Afdeling til S. 42. Fra Nyaar til Skoleaarets Ende begge Partier forenede: Marryat: The children of the New Forest til S. 80 (Tauch. ed.) Rosings Grammatik. Alle Disciple have deltaget i Undervisningen.

Latin.

VII. Kl. Dimittenderne opgive til Afgangsexamen: Cicero: orat. de imperio Cn. Pompeji; oratt. IV. in Catilinam; or. pro Dejotaro, orat. I. Philippica; disput. Tuscul. lib. I—III. Livius: lib. XXI et XXIII; Tacitus: annal. lib. XIII et XIV. Virgilius: Æneid. lib. II et IX. Horatii odar. lib. I., 1—3; 5; 7—12; 15;

19—22; 24; 26—27; 29—32; 34; 37—38. lib. II, 2; 6—9; 13—16; 18; 20. lib. III., 1, 2, 3, 5, 7—9; 12—13; 18; 24; 28—30; epistol. lib. I. et II.; ars poetica. Madvigii carmina selecta: Lucretius I og II; Catullus: 1—8 og 10. Af hele Klassen er iaar læst: Livius: lib. XXIII, samt af Tacitus, Horatius (undtagen Brevene), Lucretius og Catullus det ovenfor angivne. Til Extemporallæsning (en Time om Ugen) er benyttet Curtius, Tacitus og 1. filippiske Tale. Madv. lat. Gr. er repeteret. Der er skrevet 2 Stile ugentlig, den ene hjemme, den anden paa Skolen; en Version om Maa-neden; til disse Øvelser, saavel som til mundtlig Oversættelse fra Dansk, ere Whittes Opgaver — i Slutningen af Aaret Henrichsens Opgaver til latinske Stile, 4. Afd. — benyttede. Ældste Afdeling har læst det Vigtigste af Bojesens Antikv. og Tregders Litteraturhistorie.

VI. Kl. Ciceron. or. pro Roscio Am.; Livii lib. XXXI.; Virgilius Æneid. lib. X. Madvigs Gr. § 365—438, samt Tillægene og noget af Metriken, repeteret § 176—339. 2 Stile ugentlig, den ene paa Skolen, den anden hjemme; efter Trojels og Ingerslevs Materialier; hveranden Uge en Version paa Skolen efter Cæsar b. G. eller Livius. De rettede skriftlige Arbejder have været foresatte til mundtlig Gjengivelse. Jævnlig Øvelser i at oversætte ex tempore.

V. Kl. Ciceros Tale for S. Roscius Amerinus og den første imod Catilina; af Ovids Forvandlinger efter Blochs Udvalg Stykkerne: „Niobe“, „Jason og Medea“ og „Toget til Troja“, ialt 663 Vers. Madvigs Sproglære. Syntaxens 2det Afsnit, § 301—375; de foregaaende Afsnit af Sproglæren gennemgaaede paany (Af-

snittet om Kvantitet og Betoning læst af Nyt). 2 Stile skrevne om Ugen, den ene paa Skolen, den anden hjemme, først efter Trojels, derpaa efter Ingerslevs „Materialier“. De rettede Stile ere gjengivne mundtlig. Mundtlige Øvelser efter samme Bøger henimod en Time hver Uge.

IV. Kl. Cornel. Nepot. Alcibiades, Thrasybulus, Conon, Dion, Iphicrates, Chabrias. Cæsar de bello Gall. lib. II. og III. Møller og Thomsens „Udvalgte Fabler af Phædrus“ I—30. I Madv. Gram. 4. Udg. Syntaxens 1. Afsnit og af 2. Afsnit til Kap. 3 (Konjunktiv); Formlæren repeteret. Til mundtlig og skriftlig Oversættelse er benyttet Trojels Materialier S. 56—96 (a-Stykkerne; XVII og XVIII tillige b-Stykkerne; S. 133—137; S. 159—170. Stil er skreven een Gang om Ugen (i 2 Timer) paa Skolen; mundtlige Øvelser en Time ugentlig tilligemed Gjengivelse af de rettede Stile.

III. Kl. Cornelius Nepos: „Miltiades“ til Alcibiades (indb.) Madvigs Sproglære: Formlæren gennemgaaet noget udførligere end i 2den Kl.; af Syntaxen læst indtil „Genitiv“. Trojels „Materialier“, Stykkerne a af V.—XII. I det sidste Halvaar en lille Stil skreven paa Skolen efter en dikteret Opgave.

II. Kl. Forchhammers Læsebog. Cornelius Nepos: Hannibal, Kap. 3—6. Det Vigtigste af Formlæren efter Madvig.

Græsk.

VII. Kl. Dimittenderne opgive til Afgangsexamen: Herodot: 8de Bog; Xenphon: Anabasis, 6te og 7de Bog. Mem. Socratis, 1ste og 2den Bog; Plato: Apologia

Socratis og Kriton. Homer: Odysseens 4 første Sange samt 17de og 18de Sang.

Yngste Parti har læst det anførte Pensum af Herodot og de 2 sidstnævnte Sange af Odysseen.

Hele Klassen har haft 1 ugentlig Time (indtil ind i April Maaned) til Extemporallæsning. I denne Time er læst 25 Dialoger af Lukian, nemlig af Samtalerne paa Havet, Gudesamtalerne og Samtalerne i de Dødes Rige (Fibigers Udg.).

Hele Bergs Grammatik er bleven repeteret; Ordføjningsregler ere dels mundtlig meddelte, dels eftersete i Madvigs Ordføjningslære. Tregders Mythologi er læst, ligeledes den gamle Geografi efter Kønigsfeldt. Tregders græske Litteratur er bleven gennemgaaet, og Bojesens attiske Antikviteter benyttede ved Læsningen af Plato og Xenophon.

VI. Kl. Xenophon: 3die Bog af Anabasis og 1ste Bog af Mem. Socratis. Homer: Odysseens 2den og 19de Sang. I Bergs Grammatik læst Lydlæren, Bøjningslæren og Orddannelseslæren, i Bojesens græske Antikviteter om den heroiske Tidsalder. Hele Tregders Mythologi er gennemgaaet eengang. Efter Kønigsfeldts gamle Geografi Grækenland, Makedonien, Thrake og Lille-Asien

V. Kl. Bergs Læsebog, 1. Afdeling fra S. 46 til Enden; alle de danske Exempler i det læste Pensum ere først mundtlig, siden skriftlig oversatte paa Græsk. Af Xenophons Anabasis er læst 3die Bog og af Homer Odysseens 3die Sang fra V. 1—210.

I Bergs Grammatik: hele Bøjningslæren, Orddannelseslæren og de 3 Tillæg. I den gamle Geografi det samme Pensum, som i 6te Kl.

IV. Kl. Lunds græske Læsebog fra S. 7 (Stykke 17) til S. 25 og fra S. 33 til S. 43; men mange Exempler ere forbigaaede, ogsaa i de græske Stykker. Det tilsvarende af Formlæren er læst efter Bergs Grammatik.

Hebraisk.

VII. Kl. A. Genesis: 40 Kapitler.

VII. Kl. B. Gen Kap. 1.—22. Formlæren efter Whittes Grammatik.

Historie.

VII. Kl. Hele Klassen har læst: Oldtidens Historie efter Thriges Lærebog og Fædrelandets Historie efter Allen. Dimittenderne have særskilt repeteret: Middelalderens og den nyere Historie efter Bohrs Lærebøger.

VI. Kl. Den nyere Historie fra den preussiske Syvaarskrig indtil Holland og Belgien efter 1815, efter Bohrs Lærebog.

V. Kl. I Bohrs Middelalderens Historie fra: „Den pyrenæiske Halvø til 1495“ til „Norden indtil 1523“, og efter sammes Lærebog i den nyere Historie: forfra indtil den preussiske Syvaarskrig.

IV. Kl. Middelalderens Historie efter Bohrs Lærebog med Forbigaaelse af Afsnittet fra: „Den pyrenæiske Halvø til 1495“ til „Norden indtil 1523“.

III. Kl. Oldtidens Historie efter Bohrs Lærebog.

II. Kl. Middelalderen og den nyere Historie efter Kofod.

I. Kl. Udvalgte Stykker af den gamle Historie efter Bohr.

Geografi.

VI. Kl. Hele Geografien efter Erslevs Lærebog i den almindelige Geografi.

V. Kl. Den tyrkisk-græske Halvø, Asien, Afrika, Amerika og Avstralien. Repeteret den almindelige Indledning og Danmark.

IV. Kl. Erslevs store Lærebog: Mellemeuropa og og den pyrenæiske Halvø.

III. Kl. Samme Bog forfra til Mellemeuropa.

II. Kl. Hele Erslevs mindre Lærebog.

I. Kl. Evropa efter samme Bog.

Naturhistorie.

VI. Kl. Leddyr og Bløddyr samt Zoologiens almindelige Del efter Feddersen: Dyrerigets Naturhistorie. Desuden Repetition af hele Zoologien og Botaniken.

V. Kl. Hvirveldyrene efter samme Bog.

IV. Kl. Vaupell: Lærebog i Botanik, ved Grønlund: fra Kronløse og ud, samt 2den Del.

III. Kl. Samme Bogs 1ste Del samt Frikronblade og Helkronede.

II. Kl. Feddersen: Naturens Bog, fra Leddyr og ud.

I. Kl. Samme Bog: Hvirveldyrene.

Naturlære.

VII. Kl. A. Ørsteds Lærebog i Naturlærens mekaniske Del fra „Almindelig Bevægelseslære“ og ud til „Stemmeorganet og Høreorganet“ samt Højdemaaling ved Barometret. Af Petersens Lærebog i Naturlærens kemiske Del er læst Varmelæren og Meteorolo-

gien. Astronomien er læst efter Jørgensens Lærebog. Hele Naturlæren og Astronomien er repeteret.

VII. Kl. B. Den mekaniske Del efter Ørsted til „Almindelig Bevægelseslære“. Den kemiske Del efter Petersens Lærebog til Varmelæren.

Geometriske Discipliner.

VII. Kl. A. Trigonometrien efter Ramus's Lærebog. Repetition af Geometrien efter Mundt samt Stereometrien og Trigonometrien efter Ramus.

VII. Kl. B. Af Mundts Geometri er læst Tillæget om Lighedannedhed. Hele Trigonometrien er læst efter Mundt.

VI. Kl. Efter Mundts Geometri er læst 34—345, 377—382, 386—403 samt Afsnittet om Korders Beregning 303—313 og Cirkelperiferiens Beregning 314—320, geometriske Konstruktioner efter algebraiske Udtryk 330—344. Hele Geometrien er repeteret efter samme Lærebog.

V. Kl. Mundts Geometri fra Cirkelen til Korders Beregning med Forbigaaelse af 261—264. Desuden er gennemgaaet Konstruktioner 321—329. Geometrien er repeteret forfra.

IV. Kl. Mundts Geometri til Cirkelen med Forbigaaelse af 30—39.

Arithmetik og Regning.

VII. Kl. A. Annuiteter efter Diktat. Steens Arithmetik og Algebra er repeteret.

VII. Kl. B. Steens Algebra er læst fra Logarithmer til Anvendelse af Ligninger. Om Modulen samt Ophævelsen af den dobbelte Irrationalitet efter Diktat.

Hver af VII. Klasses to Afdelinger har haft 6—8 matematiske Opgaver maanedlig til Udarbejdelse hjemme og 1 Gang i hver Maaned ere to samlede Timer anvendte paa Skolen til Besvarelse af en mathematisk Opgave uden noget Hjælpemiddel.

VI. Kl. Steens elementære Algebra fra Rod til Logarithmer. Denne Lærebog er repeteret forfra tiligemed Steens Arithmetik. Klassen har i det sidste Halvaar haft 6—8 matematiske Opgaver maanedlig til Udarbejdelse hjemme.

V. Kl. Hele Steens Arithmetik er repeteret og indøvet tildels efter Steens Opgaver, hvilke ere gennemgaaede indtil „Blandede Opgaver“; desuden er gennemgaaet de ikke tidligere læste Stykker af Arithmetiken, navnlig om Tals Delelighed med 2, 5, 9 samt om største fælles Maal og mindste fælles Mangefold. Om Tals Delelighed med 11 efter Diktat. Steens elementære Algebra til Rod.

IV. Kl. Af Steens Arithmetik er læst og indøvet Proportioner og Decimalbrøk, samt Bogen repeteret forfra. Steens Opgaver til Produkt.

III. Kl. Steens Arithmetik til Proportioner. Regneøvelser i Brøk og Reguladetri. Klassen er jevnlig øvet i Hovedregning.

II. Kl. De 4 Regningsarter i Brøk ere indøvede baade paa Tavlen og ved Hovedregning.

I. Kl. De 4 Regningsarter med benævnte hele Tal paa Tavlen og ved Hovedregning.

Tegning.

III. Kl. Geometrisk Tegning: Konstruktion af almindelige geometriske Figurer.

II Kl. Frihaandstegning efter Helsteds Vejledning 2det til 5te Hefte; en Discipel har begyndt at tegne efter Gipsornamenter.

I. Kl. Frihaandstegning efter Helsted, 2det og 3die Hefte.

5. Ny Lov om Undervisningen i de lærde Skoler.

Den nye Skolelov af 1ste April 1871 lyder i sin Helhed saaledes:

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gjøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1. I den lærde Skole skal Undervisningen, der forbereder til Universitetet, fra et vist Trin i Skolen deles i to Afdelinger, den ene overveiende sproglig-historisk, den anden overveiende matematisk-naturvidenskabelig.

§ 2. Skolen inddeles i sex etaarige Klasser, saa at et fuldstændigt Skolekursus er beregnet paa 6 Aar. Den nuværende 7de Klasse omdannes til to etaarige Klasser. Skolernes nuværende nederste Klasse inddrages ved Udgangen af Skoleaaret 1871—72, den næstnederste ved Udgangen af Skoleaaret 1872—73.

I Skoler, hvor Elevantallet i de to øverste Klasser tilsammen ikke overstiger 20, kan Ministeren bemyndige Rektor til midlertidig at samle dem i een Klasse.

§ 3. Undervisningen beregnes paa, at et fuldstændigt Skolekursus gennemgaaes i en Alder fra det

fyldte 12te Aar til det fyldte 18de Aar. Optagelsen i Skolens nederste Klasse kan dog ske med det fyldte 11te Aar. Ingen kan optages i en høiere Alder, end at det fuldstændige Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20de Aar. Undtagelse fra disse Regler kan Skolens Rektor bevilge.

§ 4. Undervisningsfagene ere: Modersmaalet, derunder indbefattet Oldnordisk (og Svensk), Tydsk, Fransk, Engelsk, Latin, Græsk, Religion, Historie, Geographi, Arithmetik, Geometri, Regning, Naturhistorie, Naturlære, Tegning med geometrisk Tegning og Skrivning samt desuden Sang og Gymnastik.

Den egentlige Skoletid til samtlige Fag og Øvelser, Sang og Gymnastik alene undtagne, maa ikke udgjøre mere end 30 Timer.

§ 5. I Skolens fire nederste Klasser er Undervisningen overveiende fælles for samtlige Disciple i hver Klasse. For de Elever, der bestemme sig for den mathematisk-naturvidenskabelige Retning, bortfalder Græsk, og for de Elever, der bestemme sig for den sproglig-historiske Retning, bortfalde geometrisk Tegning og Naturlære. Efter Undervisningsministerens Bestemmelse kan et af de levende Sprog gjøres til et valgfrit Fag.

Den ved Udgangen af 4de Klasse afholdte Aars- eller Hovedexamen giver, naar den er bestaaet med et vist Pointsantal, som nærmere bliver at fastsætte af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, samme Adgang til høiere Undervisningsanstalter og Fagexamina som Afgangexamen af høiere Grad for Realdisciple og den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet af samme Grad.

§ 6. I Skolens to øverste Klasser deles Undervisningen i et sproglig-historisk og et matematisk-naturvidenskabeligt Kursus, saaledes at Latin, Græsk og Naturlære blive særlige Fag i det førstnævnte, de matematiske Discipliner med geometrisk Tegning og Naturlære samt, hvor Omstændighederne tilstede det, et Afsnit af Naturhistorien særskilte Fag i det sidstnævnte Kursus, hvorimod Undervisningen vedbliver at være fælles i Modersmaalet, derunder Oldnordisk (og Svensk), Fransk og Historic.

I de to øverste Klasser kan der frit vælges mellem Engelsk og Tydsk. Undervisningen er fælles for de Disciple, der vælge samme Fag.

Afgangsexamen for begge Afdelinger af øverste Klasse afholdes ved selve Skolen. Den er dels skriftlig, dels mundtlig.

De skriftlige Opgaver ere:
 for alle Examinander: to Opgaver i Dansk,
 og særlig: for dem, der underkaste sig sproglig-historisk Examen: en Oversættelse fra Latin til Dansk
 og en Oversættelse fra Dansk til Fransk,
 og for dem, der underkaste sig matematisk-naturvidenskabelig Examen: mindst to matematiske Opgaver.

Fordringerne ved den mundtlige Prøve bestemmes ved kongelig Anordning.

§ 7. Enhver, der har bestaaet Afgangsexamen, har Ret til at indskrives som akademisk Borger ved Universitetet.

De, som have taget den sproglig-historiske Afgangsexamen, have, efter at have bestaaet den almindelige filosofiske Prøve ved Universitetet, Adgang til at

indstille sig til de forskjellige Fakultetsexamina ved samme.

De, som have bestaaet den mathematisk-naturvidenskabelige Afgangsexamen, have Adgang til umiddelbart at indtræde som Examinander ved den polytekniske Lærestanstalt samt til ved Universitetet, efter at have underkastet sig den philosophiske Prøve, at indstille sig til de under det mathematisk-naturvidenskabelige samt under det philosophiske Fakultet hørende Prøver, til statsvidenskabelig Examen og lægevidenskabelig Embedsexamen. For at kunne indstille sig til den theologiske eller den fuldstændige juridiske Embedsexamen ville de have at underkaste sig en Tillægs-examen ved Universitetet, henholdsvis i Latin og Græsk og i Latin, om hvilke Prøver de nærmere Bestemmelser ville være at give ved kongelig Anordning.

§ 8. Ved Metropolitanskolen, Sorø lærde Skole, Odense og Aarhus Kathedralskoler bliver den fornævnte Deling af Undervisningen at iværksætte, efterat nærværende Lov er traadt i Kraft, saaledes at der ved disse Skoler snarest mulig indrettes et fuldstændigt dobbelt Skolekursus med dertil hørende Afgangsexamina. I de øvrige Skoler derimod vil Undervisningen i de to øverste Klasser indtil videre, saalænge Betingelserne med Hensyn til Discipeltal og økonomiske Forhold ikke ere tilstede for der at have et Dobbeltkursus, være at indskrænke til den ene Retning, i hvilken Henseende Kirke- og Undervisningsministeriet bemyndiges til efter Forholdene ved de enkelte Skoler at tage den nærmere Bestemmelse.

§ 9. Bestyrerne af de private Skoler, der igjennem et tilstrækkeligt Antal Klasser gennemføre Un-

dervisningen i samme Omfang og til samme Grændse som de offentlige lærde Skoler og i det Ringeste for de tre sidste Skoleaars Vedkommende i det Hele slutte sig til den for de offentlige lærde Skoler gjældende Undervisningsplan, kunne, efter samme Regler som hidtil, enten for deres hele Bestyrelsestid eller paa et vist Aaremaal af Kirke- og Undervisningsministeriet erholde Tilladelse til under den Kontrol, som af bemeldte Ministerium bestemmes, at afholde samme Afgangsexamen som de offentlige lærde Skoler enten saavel i den sproglig-historiske som i den mathematisk-naturvidenskabelige Retning eller, naar de ønske det, alene i den ene Retning.

§ 10. Den ved kongelig Resolution af 6te Mai 1850, bekjendtgjort under 13de samme Maaned, anordnede Afgangsexamen ved Universitetet bortfalder samtidig med, at Afgangsexamen afholdes første Gang ved Skolerne i Overensstemmelse med nærværende Lov. De, som efter den Tid ønske at indskrives ved Universitetet, efterat være forberedte ved Privatundervisning, have at underkaste sig Afgangsexamen for Studerende enten ved en offentlig lærd Skole eller ved en Privatskole, der har Tilladelse til at afholde Afgangsexamen. Forinden maa de dog have bestaaet en Prøve i de Fag, som for den Retning, hvori de agte at tage Afgangsexamen, afsluttes i Skolen inden Oprykningen i den næstøverste Klasse. De kunne selv vælge, ved hvilken Skole de ønske at tage Examen; dog vil den enkelte Skoles Forpligtelse til at modtage Privatister være at indskrænke til et bestemt Antal. De nærmere Regler herom gives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.
 Givet paa Amalienborg, den 1ste April 1871.
 Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.
 (L. S.)

C. Hall.

Til at drøfte de forskjellige Spørgsmaal, som unægtelig frembyde sig ved Gjemmemførelsen af denne Skolelov, og gjøre detaillerede Forslag til de Bestemmelser, som ifølge Loven ville blive Gjenstand for kongelig Anordning, har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 10de Maj 1871 nedsat et Udvalg af Skolemænd og Undervisningskyndige, der, foruden Undervisningsinspektøren, Konferentsraad Madvig, samt Departementschefen, Konferentsraad Linde, og Kontorchefen, Justitsraad Schwartzkopf, bestaaer af Rektorerne Tregder fra Sorø, Henriksen fra Odense, Birch fra Horsens, Lund fra Aarhus, Forchhammer fra Aalborg, Overlærer Kragh fra Odense, Bestyreren af Haderslev Læreres Skole Thrige og Professorerne ved Universitetet Holten og Steen.

6. Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

I forrige Aars Program var optaget 2det Hefte af Skolens Bogfortegnelse, der indeholder Bibliothekets og de videnskabelige Samlingers Tilvæxt fra 1855 til Januar 1870. Her meddeles nu en Fortegnelse over hvad der siden er kommet til dels ved Forsendelser

fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, dels ved Indkjøb hos Boghandlere, paa Auktioner og underhaanden, dels ogsaa ved Gave.

A. Nyere Sprogs Litteratur.

Annaler for nord. Oldkynd. 1840—41. 1842—43.
1844—45.

Arentzen, Kr.: Baggesen og Oehlenschläger. Indtil Sommeren 1802. Kbh. 1870.

Baggeseus (Jens) danske Værker. Udg. af Forf. Søner og C. J. Boye. B. 1—12. Kbh. 1827—32.

— —: Breve til Adam Øhlenschläger. 2det Oplag. Kbh. 1818.

Bibel (Kristian d. 3dies). 1550. (Titelbladet mangler.)
— Fol.

Blicher, St. St.: Digte. Ny Udg. ved P. Hansen. Kbh. 1870.

— —: Vestlig Profil af den Cimbriske Halvøe fra Hamborg til Skagen. Kbh. 1839.

Bogfortegnelse (Norsk) 1848—1865. 2den Halvdeel.

Boklexicon (Svenskt). H. 7—14.

Bruun, Chr.: Frederik Rostgaards Liv og Levnet. D. 1. 2. Kbh. 1870. 71.

Bruun, J. N.: Einer Tambeskielver. Et Sørgeespil. Kbh. 1772.

(Bruun, M. C.): 1. Aristokraternes Catechismus. Kbh. 1796. — 2. Jerusalems Skomagere Rejse til Maanen. Nr. 1—36.

Calderon: Dronning Zenobia. Oversat. Kbh. 1849.

Clausen, H. N.: Det videnskabelige Livs Forhold til det borgerlige Frihedsliv. Tale. Kbh. 1870.

- Cyprianus — Aar 1607. Udg. og forkl. af L. Pio.
Kbh. 1870.
- Dass, Peter: Beskrivelse over Nordlands Amt — først
udg. und. Tit. Nordlands Trompet. Opl. paa nye
og med Anmerkn. oplyst og forøg. af A. C. Dass.
Kbh. 1763.
- Folkeviser (Danm. gamle), udg. af Sv. Grundtvig. IV, 2.
For Ide og Virkelighed. 1870. 1871, H. 1—5.
- Forchhammer, G.: Hans Chr. Ørsted. Et Mindeskrift.
Kbh. 1852.
- Frankenau, R.: Kjøbenhavns Bombarderings-Nætter.
Et elegisk Maleri. Kbh. 1808.
- Friis, F. R.: Tyge Brahe. En historisk Fremstilling
efter trykte og utrykte Kilder. Kbh. 1871.
- Gassendus, Petr.: Tychonis Brahei, equitis Dani, astro-
nomorum coryphæi, vita. Edit. sec. auct. et cor-
rect. Hagæ Comitum 1655. — 4to.
- Gozzi, Carlo: Dramatiske Eventyr. Fra d. Italienske
ved S. Meisling. Kbh. 1821.
- Grundtvig, N. F. S.: Roskilde-Riim. Kbh. 1814.
- Grundtvig, Sv.: Dansk Retskrivnings-Ordbog. Kbh.
1870.
- Hansen, P. B.: Peter Andreas Munch. Christiania 1863.
- Hauch, C.: Afhandlinger og æsthetiske Betragtninger.
Kbh. 1855.
- Heiberg, P. A.: Tre Aar i Bergen. Autobiogr. Episode.
Drammen 1829.
- Helvaderus, Nicol.: En ny og skøn Formular Bog.
Kbh. 1625.
- Hertz, J. M.: Det befriede Israel. Et Priisdigt i den
episke Poesie. Kbh. 1804.
- Holbergs Epistler. Udg. af Chr. Bruun. B. 3.

- Kalidasas: Sakuntala, Skuespil i syv Optrin. Overs. og forkl. af M. Hammerich. Ny Udg. Kbh. 1858.
- Kiempebog (Den danske), en Sangkrønike — udg. ved Fred. Barfod. Første Hefte. Kbh. 1860.
- Kok, Joh.: Danske Ordsprog og Talemaader fra Sønderjylland. Kbh. 1870.
- Kristni-Saga — nec non Thattr af Isleifi biskupi. Sumtibus leg. Magn. Hafniæ 1773.
- Krossing, Nik.: Majgave til Asylerne. Lejlighedssange. Kbh. 1837.
- Lénström, C. J.: Svenska poesiens historia. D. 1. 2. Örebro 1839. 40.
- Lervognen. Et indisk Skuespil. Overs. af E. Brandes. Kbh. 1870.
- Liljegren, J. T.: Run-Lära. Stockholm 1832.
- Lyngbye, K. J.: Det nordiske Retskrivningsmøde i Stockholm d. 25de—30te Juli 1869. Kbh. 1870.
- Maurer, Konr.: Die Entstehung des Isländischen Staates u. seiner Verfassung. München 1852.
- Molbech, Chr.: Ungdomsvandring i mit Fødeland. Kbh. 1811.
- —: Analekter, liter., krit., historiske. H. 1. 2. Kbh. 1846.
- —: Capitain Werner Abrahamson. (Aftr. af hist.-biogr. Saml.)
- Mynster, J. P.: Meddelelser om mit Levnet. Kbh. 1854.
- Månedskrift (Nordisk) for folkelig og kristelig oplysning. Udg. af L. Helveg m. Fl. H. 1—4. Kristiania 1871.
- Nansen, Hans: Compendium cosmographicum et chro-

- nologicum. Det er: En kort Beskriffvelse ofver den gandske Verden. Kbh. 1646.
- Nord og Syd. Et Ugeskrift. Redig. og udg. af M. Goldschmidt. B. 1—5. Kbh. 1849. 50.
- Nyerup, R.: Verzeichniss der in Dänemark 1824 noch verhand. Runensteine. Kopenhagen 1824.
- Nyrop, Cam.: Bidrag til d. danske Boghandels Historie. D. 1. 2. Kbh. 1870. (Gave af Ejeren af d. Gyl-dendalske Boghandel, Hr. Cancelliraad Hegel.)
- Odysseifs-kvædi, I—XII. kvida. Sveinbj. Egilsson is-lenzkadi. Kaupmannahöfn 1853.
- Ordbog, Dansk, udg. af Vidensk. Selsk. Bestyr. J. Ordbog öfver svenska språket utg. af Svenska Akade-mien. A. Stockholm 1870.
- Oversigt ov. d. k. d. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1868, Nr. 5. 6. 1869, Nr. 2—4. 1870, Nr. 1.
- Petersen, N. M.: Samlede Afhandlinger. D. 1. Kbh. 1870.
- Prams (Christen) udvalgte digteriske Arbejder saml. og udg. af K. L. Rahbek. B. 1—5 og Supple-mentbind. Kbh. 1824—29.
- Prometheus. Maanedsskrift for Poesie, Æsthetik og Kritik. Udg. af Oehlenschläger. B. 1—6. Kbh. 1833. 34.
- Rahbek, K. L.: Bidrag til d. danske Skuepladses Hi-storie i dens første Aarhundrede. Kbh. 1822.
- Rask, Er. Chr.: Anvisning til Islandskan eller Nordiska Fornspråket. Från Danskän öfvers. och omarb. af Författ. Stockholm 1818.
- Runebergs (Joh. Lud.) samlade arbeten. B. 1—5. Helsingfors 1861—64.
- Samling af Adskillige Nyttige og Opbyggelige Materier

- saavel Gamle som Nye (ved Oluf Bang). Stykke 1—7. Kbh. 1743—45. (Vedhæftet: Selskabets Anmærkninger over et Brev, som nyligen er udgivet imod det Danske Magazin. Kbh. 1746.)
- Samlinger (Poetiske) udg. af et Selskab. Første Stykke. Kbh. 1775.
- Sengverds (Wolf) Skrift om de Apuliske Edderkoppe, fordansket af Peder Terpager. Kbh. 1702.
- Shakspeares Dramat. Værker, overs. H. 28—31.
- Skonning, Hans Hanssön: Mirabilia Naturalia eller Natur Wunder. Kbh. (1639).
- Smith, C. W.: Om Holbergs Levnet og populære Skrifter. Kbh. 1858.
- Stephens, Ge.: Runehallen i det danske oldnordiske Museum. Kbh. 1862. — 4to.
- Suhmiana. Eftersamling af P. F. Suhms for en Deel tilforn utrykte Smaaskr. Udg. ved R. Nyerup. Kbh. 1799.
- Säve, Carl: Om språkskiljaktigheterna i svenska och isländska fornskrifter. Upsala 1861.
- Tausen, Hans: Smaaskrifter, udg. ved H. F. Rørdam. Kbh. 1870.
- Terpager, Laur.: De typographiæ natalibus in Dania. Hauniæ 1707.
- Thiele, J. M.: Erindringer fra Bakkehuset. Kbh. 1869.
- Tidsskrift (Antiqvarisk) för Sverige. III, 1.
— (Dansk) for Kirke- og Folkeliv o. s. v. 1870.
— (Nordisk) för Politik o. s. v. utg. af Hamilton. Årgang 5.
- Tiedge, C. A.: Urania. Overs. af F. Schmidt. Kbh. 1830.
- Wilster, Chr.: Digtninger. Kbh. 1827.

Worsaae, J. J. A.: Om Slesvigs eller Sønderjyllands
Oldtidsminder. Kbh. 1865. — 4to.

Zahle, P. Chr.: Knud Lyne Rahbek og hans Samtid.
Kbh. 1860.

(Ørsted, H. Chr.) Breve til og fra H. C. Ø. Udg. af
Mathilde Ørsted. Samling 1. 2. Kbh. 1870.

Aarbøger for nord. Oldkynd. og Hist. 1869, H. 4.
1870. 1871, H. 1.

Årskatalog för svenska bokhandeln 1869. 70. Stock-
holm 1870.

Aasen, Iv.: Ordbog i det norske Folkesprog. Kristi-
ania 1850.

— —: Prøver af Landsmaalet i Norge. Christiania 1853.

(Püchler-Muskau:) Briefe eines Verstorbenen. Ein
fragment. Tagebuch usw. Zweite Aufl. Th. 1—4.
Stuttgart 1831.

Rabeners (G. W.) Satiren. Th. 1—4. Frankf. u. Leipz.
1762.

Stock-Fisch (Der politische) mit seinem Kunst-Stücke.
Merseburg 1681.

Tieck's (Lud.) Schriften. B. 1—12. Berlin 1828. 29.

Virchow, Rud.: Ueber Hünengräber u. Pfahlbauten.
Berlin 1866.

Jæger, N. H.: Hollandsk Grammatik -- og holl. Læse-
bog. Arendal 1835.

Taschenwörterbuch (Neues holländisch - deutsches u.
deutsch-holländ.) Th. 1. 2. Crefeld 1831. 32.

Borring, L. — S.: Fransk-Dansk Haand-Ordbog. 2den
forbedr. og forøg. Udg. D. 1. 2. Kbh. 1859. 60.

Brandes, G.: Den franske Æsthetik i vore Dage. En Afhandl. om H. Taine. Kbh. 1870.

Littré, E.: Dictionnaire de la langue française. T. I—III. Paris 1863—69. — 4to.

Revue des deux mondes. Tome 85—90.

Taboado, N. de: Nuevo diccionario portatil español-frances. Parigi 1825. — Nouveau dict. de poche franç. — espagn., redigé par Gattel, Capmany et N. de Taboado. Paris 1825.

Tappe, A. W.: Neue theoret.-praktische russische Sprachlehre für Deutsche. 7te verbess. u. verm. Aufl. St. Petersburg 1835.

B. Græk og latinsk Filologi.

Herodoti Halicarnassei historiarum libri IX. Ed. Thom. Gaisford. T. I—IV. Lipsiæ 1824—26.

Pausaniæ descriptio Græciæ. Recogn. J. H. C. Schubart. Vol. I. II. Lipsiæ 1853. 54.

Curtius, Ge.: Erläuterungen zu meiner griechischen Grammatik. Prag 1863.

Ciceros ausgewählte Reden. Erkl. von Karl Halm. Bändchen 1—7. Berlin 1862—70.

Ciceronis (M. T.) de officiis libri tres. Til Skolebrug bearb. af G. F. V. Lund. 2den Udg. Kbh. 1869.

Grammatici Latini. Ed. H. Keil. — Supplementum. Ed. Herm. Hagen.

Livii (T.) ab urbe condita libri XXI et XXII. Mit

- Anmerk. v. E. W. Fabri. Neu bearb. v. H. W. Heerwagen. Nürnberg 1852.
- Livii (T.) ab urbe condita libri. Erklært v. W. Weissenborn. B. 2—4. 6. 7. 9. 10. Berlin 1863 —
— — hist. Roman. præfatio; libri VI—X — ved Listov. H. 3.
- Ovidii (Publii) Nasonis Klage-Breve over sin u-lyksalige Landflygtighed — overs. af Chr. Falster. Kbh. 1726.
-
- Fibiger, O., og Pio, J.: Udvalgte Stykker af Cicero, Cæsar, Cornelius, Sallustius og Livius. Kbh. 1870.
- Kiær, L. O.: Dansk-latinsk Ordbog nærmest til Skolebrug. Kbh. 1870.
- Nägelsbach, C. F. v.: Lateinische Stilistik für Deutsche. 4te Aufl. Nürnberg 1865.
- Thomsen, C.: Det romerske Stats- og Privatliv i Oldtiden. Til Skolebrug. Kbh. 1869.
-
- Francisci (Joannis) Ripensis carminum liber, ad Fredericum II etc. Lugduni 1561.
- Thomas, Joh., Rip.: Oratio de illustr. princ. ac dom. D. Christiano tertio etc. Adjectum est et epicedium, scr. a Petro Hegelio Rip. Basileæ 1560.
-
- Dorph, Chr.: Græsk-romersk Mythologi til Skolebrug. Kbh. 1870.
- Hermann, C. H.: Bibliothecæ philologicæ Pars I. Halle a. S. 1870.
- Madvigii (Jo. Nic.) — adversaria critica ad scriptores Græcos et Latinos. Vol. I. De arte conjecturali. Emendat. Græcæ. Hauniæ 1871.

Philologus. XXIX, 2—4. XXX. XXXI, 1.

Sillig, Jul.: Catalogus artificum sive architecti statuarii
etc. Græc. et Rom. Dresdæ et Lipsiæ 1827.

D. Pædagogik.

Blache, H. H.: Jens Stougaard. En Nekrolog. Aarhus
1838.

Dahl, F. C. B.: I Skolesagen. Et Indlæg. I. II.
Kbh. 1870.

Hjemmet og Skolen. Nr. 12.

Indbydelsesskrifter:

1. Fra Kjøbenhavns Universitet 1870. (H. N. Clausen: Kristelig Overlev. Betydn. for d. evang.-protest. Kirke.)
2. Fra danske Skoler 1870: Aalborg Kathdsk. (F. E. Hundrup: Lærerstanden ved A. Kathdsk., II.) — Aarhus Kathdsk. (L. Warming: Om enslydende Ord i Dansk.) — Borgerdydssk. i Kbh. — Do. paa Kristianshavn (Joh. Helms: En Antyd. i Anledn. af Spørgsm. om d. høj. Skoleunderv. Reform.) — Frederiksborg l. Sk. (C. Berg: To pædagog. Smaastykker.) — Haderslev Læreres Sk. — Helsingørs høj. Realsk. (V. Lassen: Bidrag til Hels. Hist.) — Herlufsholms l. Sk. — Horsens l. Sk. (Medfølger: Fortegn. over Sk. Bogsamling. Første Tillæg.) — Metropolitansk. (O. Fibiger: Et Par Ord om Underv. i de gamle Sprog.) — Odense Kathdsk. (R. J. F. Henrichsen: Disciplenes Still. i de lat. Sk. i gamle Dage.) — Randers l. Sk. — Ribe Kathdsk. (Fortegn. over Sk. Bogsamling. 2det Hefte.) — Roskilde Kathdsk. (F. E. Hundrup:

- Lærerstanden ved de nedlagte l. Sk. i Kjøge, Holbek, Kallundborg og Ringsted.) -- Rønne høj. Realsk. (Bang: Indl. til en Kommentar til de homeriske Digte.) — Slagelse Realsk. (Fr. Dahl: Har man i Realsk. indrømmet d. franske Sprog d. rette Plads?) — Latin- og Realsk. i St. Kongensgade. — Sorø Akad. Sk. (P. Lorenzen: Oldsagsamlingen paa Sorø Akad.) — Thisted Realsk. — Det v. Westenske Institut (G. Bohr: En Fremst. af Forberedelsesklassens Virksomhed og Formaal.) — Vejle Amts høj. Realsk. — Viborg Kathdsk. (H. H. Lefolii: Til Forstaaelse.) — Vordingborg Realsk. — Latinsk. i Reykjavik (for 1869).
3. Fra norske Skoler 1869: Arendals Middel- og Realsk. (Smith: Uddrag af Dr. A. Combes Diætetik.) — Bergens Kathdsk. (Fortegn. over Sk. Dimittender 1781—1825.) — Drammens l. og Realsk. (A. Utne: Begynd. til en kortf. Læreb. i Arithm.) — Frederikshald l. og Realsk. (L. Gaarder: Iliadens tredje Bog tekstkritisk behandl.) — Gjertsens' Sk. — Kristiania Kathdsk. (H. W. Ottesen: Oversætt. af C. Sallusti Crispi de conjur. Catil. liber.) — Kristianssands Kathdsk. (J. A. Bonnevie: Passater og Monsuner.) — Kristianssunds l. og Realsk. (J. Elster Bøtke: Nogle Ord til Skoleungdommen og dennes Forældre.) — Laurvigs Middel- og Realsk. — Lillehammers l. og Realsk. — Molde l. og Realsk. (A. Brinkmann: „Mine Skolesange.“) — Aalesunds l. og Realsk. — Aars og Voss's Lat.- og Realsk. (J. Aars: Lidt om de homer. digte som læsn. for ungdommen.)
4. Fra norske Skoler 1870: Bergens Kathdsk. (L.

- Geelmuyden: Om Sk. Omdann. efter d. nye Skolelov.) — Frederikshalds l. og Realsk. (Blom: Træk af d. russiske Samfunds indre Tilst. i Varjæg-Tiden.) — Gjertsens Sk. — Kristiania Kathdsk. (H. W. Ottesen: Oversætt. af C. Cornelii Taciti Agricola.) — Kristianssands Kathdsk. (Tillæg til Fortegn. over Sk. Bogsaml.) — Kristiansunds l. og Realsk. (1. Tale ved de nye Skolebygn. Indv. — 2. B. E. Bendixen: Efterr. om Nordmør og Kristiansund. — 3. F. Larsen og H. Greve: Fortegn. over de i Kristiansund og nærmeste Omegn voxende Karplanter.) — Laurvigs M.- og Realsk. — Molde l. og Realsk. (C. W. L. Horn: Korte Beskriv. af 50 almind. vildtvox. norske Karplanter.) — Skiens l. og Realsk. (T. Broch: „Begynd. til en kortf. Lærebog i Arithm. ved A. Utne“ — kritisk belyst.) — Stavanger l. og Realsk. (Bahr: Supplem. til „Stav. Omegns Fugle“.) — Tromsø l. og Realsk. — Aalesunds l. og Realsk. — Aars's og Voss's Lat.- og Realsk. (A. E. Eriksen: Halvardi Gunnarii Acrostichis.)
5. Fra svenske Skoler 1870: Falun (C. J. Dahlbäk: Är Sofokles' Antigone en tragisk personlighet?) — Gefle. — Göteborg (M. Henriques: Ett och annat om Artiklerna och Substantivet i franska språket.) — Halmstad. — Helsingborg. — Hernösand. — Hudikswall. — Jönköping (J. I. Nyqvist: Om undervisningen i Österlandets äldsta Historia.) — Kalmar. — Karlskrona. — Karlstad. — Kristanstad. — Linköping. — Luleå. — Lund (Mac Berlin: Några inledande anmärkningar till läran om repeterade funktioner.) — Malmö. — Norr-

- köping. — Nyköping. — Skara. — Stockholms
 elementar-läroverk (C. v. Friesen: Horatius och
 Kellgren.) — Nya elementarskolan i Stockholm.
 (G. S. Löwenhielm: Hvad bör anses som predikat,
 och huru bör predikatet defineras?) — Strengnäs
 J. A. Drysén: Str. h. elementarlär. donationer.) —
 Umeå (Mynt- och medalj-samling.) — Upsala. —
 Wenersborg. — Westervik. — Westerås. — Wexjö.
 — Wisby (C. Cramér: Om infinitesimal-ränta.) —
 Örebro (P. J. Hellbom: Nerikes laf-flora.) —
 Östersund.
- Indbydelseskrift fra d. Schouboeske Opdragelsesinsti-
 tut 1803. (L. Engelstoft: Nogle Fragm. om Dr. R.
 E. Brochmanns Rectorat ved Kbhns. Univers. 1658
 og 1659.)
- Indbydelsesskrifter fra Nyborg l. Skole 1821—23. (A.
 F. Mülertz: Histor. Efterr. om N. lat. Sk.)
- Lengnick, J. C. L.: Danske, norske og isl. Studenter,
 der i Aarene 1649 til 1814 ere jordede i Kbh.
 Kbh. 1847.
- Melchior, H. B.: Historiske Efterretn. om Herlufsholms
 Stiftelse. Paany udg., fra 1788 omarb. og forts.
 af Alb. Leth. Næstved 1865.
- Møller, C. F. C.: Betragtninger over de lærde Skolers
 Reform. Kbh. 1871.
- Møller, Joh.: Den kristelige Skoles Opgave. Kbh.
 1868.
- Nyerup, R.: Efterretninger om Regentsen. Kbh. 1809.
- Nägelsbachs (C. F. v.) Gymnasialpädagogik. Heraus-
 geg. v. G. Autenrieth. 2te Aufl. Erlangen 1869.
- Paludan-Müller, C.: Om Gjennemførelsen af den nye
 Undervisningslov for de lærde Skoler. Kbh. 1871.

- Scheel, A. W.: Om Kjøbenhavns Universitets Collegier og Stipendier. Kbh. 1844. — 4to.
- Thura, Albert: Lyk-Ønsknings Tale til Colding Byes Kong. Skoles Indvielses Høytid — 1732. Tillige med en Histor. Berætn. om Colding-Skole. Kbh. — 4to.
- Tidsskrift for Filologi og Pædagogik. VIII, 4. IX, 1. Tidsskrift (Pædagogisk) utg. af L. A. A. Aulin. 1866, H. 4 — 1871, H. 1. Stockholm.

E. Theologi.

- Bech, Henr.: Gunni Busck, et Levnetsløb i en Præstegaard. Kbh. 1869.
- (Luther:) Breve fra Luther. Overs. af F. L. Mynster. H. 2—4.
- Münter, Fr.: Kirchengeschichte von Dänemark u. Norwegen. Th. 1. 2 (Abth. 1. 2). 3. Leipzig 1823 —33.
- Sthyr, Vald.: Reformationens Forberedelse og Begyndelse i Frankrig. Kbh. 1870.
- Wedel, F.: Den sønderjydske Kirkes Historie. Første Afdel. indtil Reformat. Kbh. 1863.
-
- Martensen, H.: Den christelige Ethik. Den almind. Deel. Kbh. 1871.
-
- Brorsons (H. A.) egne Psalmer og aandelige Sange — ved L. R. Tuxen. Kbh. 1865.
- Hansen, N. P.: Efterladte religiøse Digte. Kbh. 1857.

F. Filosofi.

Høffding, Harald: Den antike Opfattelse af Menneskets Villie. Kbh. 1870.

G. Geografi.

Andersen, A. K.: Jordbeskrivelse. 2det Bind.

Barner (?): Reise über den Sund. Tübingen 1803.

Beeken, J. L.: Dagbog, paa en Reise i Sverrig. Kbh. 1820.

— —: En Lystreise over Sundet. Kbh. 1822.

Beretning om Undersøgelsen af Erkebiskop Absalons Grav i Sorø Kirke — 1827. Kbh. 1829. — 4to.

Berghaus, H.: Allgemeine Länder- und Völkerkunde. B. 1—6. Stuttgart 1837—44.

Blicher, St. St.: Danmarks nærværende Tilstand kortelig fremstillet. Randers (1828).

— —: Viborg Amt. Beskrevet efter Opfordr. fra d. kongl. Landhuusholdn.-Selskab. Kbh. 1839.

Brunius, C. G.: Konstanteckningar under en resa till Bornholm år 1857. Lund 1860.

Claussen, Ped.: Norriges og omliggende Øers sandfærdige Beskrivelse. Kbh. 1727.

Diplomatarium (Kjøbenhavns). Samling af Dokum., Breve og andre Kilder til Oplysn. om Kbhns. ældre Forhold før 1728. H. 1. Kbh. 1870.

E. W. B.: Lund. Öfversigt af Stadens hist. och öfr. märkwärdigheter. Lund 1859.

Egede, Hans: Omstændelig og udførlig Relation, angaaende d. Grønlandske Missions Begyndelse o. s. v. Kbh. 1738. — 4to.

Frost, P. N.: Beskrivelse over Kjøbstaden Ringkjøbing. Borris 1817.

- Gemälde von Aegypten. Bearb. nach Champollion-Figeac. Neue Ausg. Leipzig 1852.
- Hanssen, Georg: Statistische Forschungen über das Herzogthum Schleswig. H. 1. Heidelberg 1832.
- Hansens (Joh. Fr.) — Staatsbeschreibung des Herzogth. Schleswig, herausgeg. v. A. F. Büsching. Hamburg 1758. — 4to.
- — vollständigere Staatsbeschreibung des Herzogth. Schleswig. Flensburg 1770.
- Kohl, J. G.: Reise in Ungarn. Abtheil. 1. 2. Dresd. u. Leipz. 1842.
- —: Die Marschen und Inseln der Herzogthümer Schleswig u. Holstein. B. 1—3. Leipz. u. Dresd. 1846.
- Kongegravene i Ringsted Kirke, aabnede o. s. v. ved H. M. Kong Frederik d. Syvende. Kbh. 1858. — 4to.
- Lautrup, E.: Chronik u. Monographie der Stadt Hadersleben. Hadersleben 1844.
- Magazin for Reiseiagttagelser, udg. af R. Nyerup. B. 1—4. Kbh. 1820—25.
- Meddelelser (Statist.) B. 9.
- Mehren, A. F.: Cahirah og Kerafat, histor. Studier under et Ophold i Ægypten 1867—68. Kbh. 1870. — 4to.
- Nielsen, O.: Historiske Efterretninger om Malt Herred. Kbh. 1870.
- Qvistgaard, J. C.: Efterretning om Slagelse By og Skole i ældre Tider. Slagelse 1831.
- Rasmussen, O. F. C.: Optegnelser om Gisselfeld. Nestved 1868.

- Reyersen, Andr.: Beskrivelse over St. Bendts Kirke i Ringsted. Kbh. 1779. — 4to.
- Richardt, Chr.: Det hellige Land. Dagbog og Digte. Kbh. 1870.
- Richter, V., og Schørring, P.: Juridisk Stat. Kbh. 1871.
- Rothe, C.: Udsigt over Kjøbenhavns Kirkers Historie. Kbh. 1854.
- Samlinger til Fyens Hist. og Topogr. V, 3. 4.
— til jydsk Hist. og Topogr. III, 1. 2.
- Sundt, Eil.: Om Sædeligheds-Tilstanden i Norge. Christiania 1857.
- Søkilde, N. R.: Gamle og nye Minder om Brahetrolleborg og Omegn, udg. af Fr. Barfod. Kbh. 1870.
- Tabelværk (Statist.) III, 15, Afdel. 2. III, 16.
- Thrige, B. S.: Lærebog i Geografien for de højere Klasser i de lærde Skoler. 2den Udg. Kbh. 1870.
- Thaarup, Fr.: Holmens Kirke, kortelig beskrevet. Kbh. 1829.
- —: Kopenhagen mit der Umgegend. Kopenhagen 1835.
- Udsigt over en Samling af gamle Indskrifter og andre Oldsager, som ere indmurede i Bispegaarden. (Særsk. Aftr. af Nyeste Skild. af Kbh.) — 4to.
- Ussing (Fred. Algreen-): Histor.-topogr. Efterretninger om Arts-Herred. Kallundborg 1861.
- Wolstonecraft, Marie: Briefe geschrieben während ein. kurzen Aufenthaltes in Schweden, Norwegen u. Dänemark. Aus d. Engl. übers. Hamburg u. Altona 1796.
- Wraxall, Nathan.: Bemerkungen auf ein. Reise durch

d. nördl. Europa. Aus d. Engl. 2te Aufl. Leipzig 1776.

H. Historie.

Archiv (Historisk). 1870. 1871, H. 1—5.

Beckers Verdenshistorie. B. 17. 18.

Birch, H. J.: Billedgalleri for Fruentimmer. D. 1—3. Kbh. 1793—95.

Bossuet, J. B., Bishops v. Meaux: Einleitung in d. allgem. Geschichte der Welt bis auf Keiser Carl d. Grossen. Uebers. v. J. A. Cramer. — Fortges. v. demselben. Th. 1—5. Leipzig 1752—72.

Gjengangeren indehold. Bidrag til d. nyeste Tids Historie. Udg. af Selsk. f. Trykkefr. rette Brug. Redig. af D. G. Monrad. Kbh. 1844.

Grundtvig, N. F. S.: Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum. Kbh. 1817.

Schwerin, F. B.: Grund-Linier til Staternas historia. Afdel. 1. 2. Upsala 1811. 13.

Allen: De tre nord. Rigers Historie under Kong Hans osv. B. 4, Afd. 1. 2.

Barfod, Fred.: Danmarks gejstlighed. En personalhist.-statist. årbog. Årgang 1. 2. Kbh. 1848. 49. — 4to.

Beringii (Viti) obsidio Hafniensis etc. 1676 (s. 1.) — 4to.

Birch, Ped.: Efterretning om allé de Geheimeraadere — samt geheime Conferentzraadere, der have været fra 1700 til indevær. Aar 1771. Kbh. 1771. — 4to.

- Brevvexling (En) mellem Grev J. H. E. Bernstorff og Hertugen af Choiseul 1758—1766. Kbh. 1871.
- Brunsmann, Joh.: Et forfærdeligt Hus-Kors osv. Efter Udg. af 1684 ved L. Pio. Kbh. 1870.
- Crantzii (Alberti) — regnorum aquilonarium, Daniæ, Sueciæ, Norvagiæ, Chronica. Francof. ad Moen. — Fol.
- Dagbog (Fuldstændig) over Begivenhederne i Danmark, fra d. 21. Marts 1848. B. 1. 2. Kbh. (1848).
- Denkwürdigkeiten des Freiherren A. F. v. der Asseburg. Aus den in dessen Nachlass gefundenen Papiren. Mit ein. Vorworte v. K. A. v. Ense. Berlin 1842.
- Dichmann: Samlinger Søetaten ialmindelighed og Søkadet-Akademiet isærdeleshed vedkommende. Saml. 1. Kbh. 1801.
- Diplomatarium Arna-Magnæanum, exhibens monumenta diplomatica, quæ collegit etc. Arn. Magnæus. Ed. G. J. Thorkelin. Tom. I. II. Havnix et Lipsix 1786. — 4to.
- Faber, B. H.: Kjøbenhavns Bombardement 1807. Kbh. 1857.
- Hage, Hother: Tale ved d. danske Folkeforenings Sørgefest for Orla Lehmann. Kbh. 1870.
- Hammer, O. C.: Vesterhavsoernes Forsvar i Aaret 1864. Kbh. 1865.
- Hammerich, Fr.: Danmark under de nordiske Rigers Forening. B. 1. 2. Kbh. 1849. 52.
- Hansen, Hans Peter. Født 6te Apr. 1797, død 16de Septbr. 1861. (s. l. et a.) — 4to.
- Hansen, M. Mørk: Den danske Bonde Laur. Skau. Et Foredrag. Kbh. 1865.

- Helvaderus, Nicol.: *Silva Chronologica circuli Baltici*.
 Das ist: Historischer Wald, vnnnd Umbzirck des
 Baltischen Meeres oder der Ost See. Hamburg
 1624. — 4to.
- Holstein, Fr. Ad., Greve af: *Bidrag til Danmarks Krø-
 nike for Aaret 1828*. Slagelse 1829.
- Hundrup, F. E.: *Justitsraad Christian Hansen, R. af
 D., Stiftsskriver osv.* Roeskilde 1854.
- —: *Distriktslæge J. H. Seidelin*. Roeskilde (1855).
Hæderskrands (De danske Troppers). Af en fransk
 Officier. Overs. — ved Baron Wedel Jarlsberg.
 Kbh. 1834.
- Høst, J. K.: *Entwurf einer Geschichte d. dän. Monar-
 chie unter d. Regierung Christian d. VII.* Th. 1.
 2. 3, Abth. 1. 2. Kopenhagen 1813—16.
- —: *Mærkværdigheder i Kong Frederik d. Femtes
 Levnet og Regering*. Kbh. 1820.
- —: *Træk til en Skildring af danske Dronninger*.
 Kbh. 1821.
- —: *Erindringer om mig og mine Samtidige*. Kbh.
 1835.
- Ingerslev, V.: *Danmarks Læger og Lægevæsen*. H. 1.
 Kbh. 1871.
- Klevenfeldt's (T.) *danske adelige Monumenter*. Kbh.
 1860.
- Krig (Den dansk-tydske) i Aar. 1848—50 — udg. af
 Generalstabten. I, 2, 2 med 2 Kort,
- Krøyers (Erindringer af Henr.) *Liv 1821—1838*. Kbh.
 1870.
- L. K. D.: *Den grundlovgivende Rigsforsamlings Historie*.
 Kbh. 1849.

- Lessøe, F.: Anmærkninger til „Den slesvigske Krig i 1848, ved en Officeer af Armeen.“ Kbh. 1849.
- Løvendal, G. D.: Feldttoget ved Elben i Aarene 1813 og 1814. Kbh. 1818.
- Manifest, aus was Erheblichen Ursachen die zu Denemarck — Königl. Mayt. Sich — wider Kön. Carl Gustaffen — zu schützen — genöthiget worden. Aus d. Dän. ins Teutsche transferirt. Kopenhagen 1657. — 4to. — — Antwort eines guten Freundes, u. s. w. Erfurth 1659. — 4to.
- Molbech, Chr.: Kong Erik Plogpenning's Historie. Kbh. 1821.
- Mooyer, E. F.: Die Einfälle der Normannen in die pyrenäische Halbinsel. Münster u. Minden 1844.
- Møller, Jens: Kong Christian d. Sjettes Historie. B. 1. 2. Kbh. 1831. 32.
- Paludan-Müller, C.: Herredagene i Odense 1526 og 1527. Kbh. 1857. — 4to.
- Reedtz, H. C. de: Repertoire historique et chronologique des traités conclus par la cour. de Danemarck. Gottingue 1826.
- Regesta diplomatica historiæ Danicæ. II, 6.
- Rosen, D.: Missionæren L. P. Haubroe's Levnet. Kbh. 1841.
- Samlinger (Danske). V, 2—4. VI, 1—3.
- Schriften, die in Sachen des ehemal. Grafen J. F. Struensee, bey d. königl. Inquisit. Commiss. — übergeben sind. Kbh. 1772.
- Strelow, Hans Nielsen: Cronica Guthilandorum. Den Guthilandiske Cronica. Kbh. 1634. — 4to.
- Suhm, P. F.: Om Odin og den hedniske Gudelære og Gudstieneste udi Norden. Kbh. 1771. — 4to.

- Sørensen, C. T.: Kampen om Norge i Aarene 1813—1814. D. 1. Kbh. 1871.
- Terlon, Chevalier de: Memoires. Tom. I. II. Paris 1681. 82. — 12mo.
- Thestrup, C.: Danmarks og Norges Krigs-Armatur. Kbh. 1756. — 4to.
- Tidsskrift (Historisk). 4de Række. I, 2. 3. II, 1.
- Vaupell, Otto: Kampen for Sønderjylland 1848—50. D. 1—3. Kbh. 1863—67.
- —: Den dansk-norske Hærs Historie. H. 1—6. Kbh.
- Werlauff, E. C.: Tre Afhandlinger til Kong Christian d. Førstes Hist. Kbh. 1819.
- Wiberg, S. V.: Personalhist. o. s. v. Bidrag til en alm. dansk Præstehistorie. H. 10—23.
- Yves, Ludv. Marquis d': Geheime Hof- und Staats-Geschichte des Königreiches Dänemark. Germanien 1790.
- Øst, N. C.: Beretninger om — Fred. IV. Christ. VI. Fred. V. Christ. VII. Liigbegængelser og Bisættelser. Kbh. 1839.
-
- Einharti vita Caroli Magni — ed. Phil. Jaffé. Berlin 1867.
- Comines, Phil. de: Memoires. Revues etc. par. Dan. Godefroy. Tom. 1. 2. A la Haye 1682.
- Hallands fornminnes-förenings Årsskrift. 1868. 1869. Halmstad.
- Malmström, C. G.: Sveriges politiska historia från K. Carl XII.s död till statshvälfningen 1772. D. 1—3. Stockholm 1855—70.
- Meddelelser fra d. norske Rigsarchiv. I, 3.

- Samlingar till Skånes historia, fornkunskap og beskrifning. Tidsskr. utg. af Föreningen för Skånes fornminnen och historia. 1868--69. Lund.
- Sarauw, C.: Krigen mellem Frankrig og Tydskland 1870--71. H. 1. Kbh. 1871.
- Styffe, C. G.: Bidrag til Skandin. Hist. ur utl. ark. D. 3.

K. Naturvidenskab.

- Forchhammer, J. G.: Almeenfattelige Afhandlinger og Foredrag. H. 5.
- Hansen, P. A.: Tables de la lune. Londres 1857. — 4to. (Gave af Dr Dircks i Gram.)
- Hvelii (Joh.) Selenographia: sive Lunæ Descriptio. Gedani 1647. — Fol. (Gave af Samme.)
- Tidsskrift for Physik og Chemi. VIII, 11. 12. IX. X, 1 - 5.
- for anvendt Chemi. I, 9—12. II, 1—10.
- Topsøe, Haldor: Krystallografisk-kemiske Undersøg. over de silensure Kalke. Kbh. 1870.

- Schnitzlein: Iconographia famil. natur. regni vegetab. Fasc. 20.
- Tidsskrift (Botanisk). III, 2—4. IV.
- for popul. Fremst. af Naturvid. 4de Række. II. III, 1. 2.
- Ørsted, A. S.: Løvsporeplanterne. Kbh. 1871.

L. Lovkyndighed.

- Love og Expeditioner vedk. Kirke og Skolevæsen. Saml. af Skibsted. B. 2.

Samling af Love og Anordn. 1865—69, H. 6. 1870—74, H. 1.

M. Lægevidenskab.

Fibiger, C.: Om Klimatets Virkninger paa Nosogenesen. Kbh. 1870.

N. Enoyklopædi.

Aarsberetning fra d. st. kongel. Bibl. H. 5.

Ribe Stifts-Tidende for 1869 og 1870. (Gave af Udgiveren.)

Q. Skjon Kunst.

Lübke, Vilh.: Kunsthistorien — bearb. ved Jul. Lange. Lever. 3—7.

7. Disciplenes Riffelskydning. Besøg af Gymnastikinspektøren.

Udfaldet af Disciplenes Riffelskydning i Skoleaaret 1869—70.

Antal af Disciple- ne, som deltog i Øvel- serne.	Afstand Alen.	Normalskud.					
		Antal Skyt- ter.	Antal.			Total- sum.	Mid- deltal
			Skud.	Points.	Træf- fere.		
13	50	13	180	332	175	507	21 $\frac{47}{80}$
	100	13	235	356	208	564	22 $\frac{94}{35}$
	150	12	260	314	214	528	22 $\frac{80}{60}$
	200	12	180	179	129	308	11 $\frac{28}{80}$
	250	8	80	74	58	132	15 $\frac{2}{86}$
Summa paa alle Di- stancer			935	1255	784	2039	21 $\frac{62}{85}$

Anmærk.: 1) Af ovenanførte 935 Skud ere 260 Skud gjorte i støttet, og 675 Skud gjorte i frit Anslag. 2) Af de i Øvelserne deltagende 13 Disciple er 1 udmeldt af Skolen den 1ste April 1870. 3) Præmieskydningen afholdtes den 20de Juli paa 200 Alens Afstand i frit Anslag; hver af de deri deltagende 11 Disciple gjorde 5 Skud, med 37 Points i 28 Træffere. En Discipel har paa Grund af Sygdom ikke deltaget i Præmieskydningen.

De udsatte 3 Præmier tilfaldt:

1. K. F. Kinch	med 7 Points	i 5 Træffere.
2. N. F. Hansen	— 7 —	4 —
3. M. V. Schmidt	— 6 —	3 —

Den 19de Maj 1871 blev Skolen præsenteret for den nye Gymnastikinspektør, Hr. Oberst Wegener. Obersten udtalte sin særdeles Tilfredshed med Undervisningen i det Hele og med Præstationerne. Øvelserne foretoges om Form. Kl. 10—12; men en Prøve i Riffelskydning, som var ansat til om Eftermiddagen, maatte opgives paa Grund af et ugunstigt Vejrlig.

8. Fordeling af Beneficierne i Skoleaaret 1870-71.

A. Fri Undervisning og højeste Stipendium 50 Rd. (alt at oplægge).

1. J. D. Jensen.

B. Fri Undervisning og mellemste Stipendium 35 Rd. (alt at oplægge).

1. V. B. B. Nissen. 2. J. E. Madsen.

C. Fri Undervisning og laveste Stipendium 20 Rd.

(alt at oplægge).

1. N. S. Nielsen.

D. Fri Undervisning.

1. N. A. A. L. Ammentorp. 2. J. C. Petersen.

E. Undervisning mod nedsat Betaling.

1. H. Chr. Høgsbro 2. H. M. Rosenbom.

F. Fri Undervisning som ekstraordinære Gratister.

1. F. J. Kinch (tillige højeste Stipendium 50 Rd. [alt at oplægge]). 2. C. E. N. Riis. 3. V. J. Kinch.

**G. Højeste Stipendium uden fri Undervisning
50 Rd. (at likvidere i Skolepengene).**

1. H. A. Dichmann. 5. V. Bloch. 3. Chr. V. Ferslev. 4. H. M. S. Ehlers.

**H. Mellemsste Stipendium uden fri Undervisning
35 Rd. (at likvidere i Skolepengene).**

1. V. P. G. Schmidt. 2. K. H. Helms. 3. F. J. d'Origny.

**I. Laveste Stipendium uden fri Undervisning
20 Rd. (at likvidere i Skolepengene).**

1. C. H. Haunstrup. 2. O. Thomsen. 3. O. Sommer.

K. Det Borchske Legat.

(Omtrent 24 Rd. til lige Deling mellem 2 af Skolens Disciple).

Dette Legat tilstaaes 2 Disciple for 3 Aar ad Gangen; i de 2 første oppebæres det ved Skolen og

i det sidste ved Universitetet. For Tiden oppebæres det 1ste Gang af J. E. Madsen og V. Bloch.

L. Det Moltkeske Legat (40 Rd. aarlig.)

Dette Legat, som bortgives af Lehns greve Moltke-Bregentved, er for Tiden tildelt Disciplene K. H. Helms og F. J. d'Origny.

M. Nis Nissens Legat.

a. Understøttelsesportioner.

1. 38 Rd.: C. H. Haunstrup (tillige som Flidsbelønning), H. N. S. Ehlers, H. M. Rosenbom, J. C. Petersen. 2. 24 Rd.: M. S. Nielsen (tillige som Flidsbelønning), J. D. Jensen, V. B. B. Nissen (tillige som Flidsbelønning), H. A. Dichmann, J. E. Madsen (tillige som Flidsbelønning), N. A. A. L. Ammentorp. 3. 20 Rd.: O. Sommer, F. J. d'Origny (tillige som Flidsbelønning), O. Thomsen, J. A. G. Thune, E. V. F. C. Schønfeldt.

b. Flidsbelønninger.

1. 17 Rd. 48 Sk.: J. H. Beyer, H. C. Høgsbro, H. S. Kiær, K. H. Helms, V. C. Kiær, Joh. Jensen.

c. De hjemfaldne Oplagspenge 25 Rd. tildeles Student M. V. Schmidt.

9. Over

over Ribe Kathedralskoles Indtægter

Post.	Indtægter.	Rd.	Sk.
1.	Jordebogsindtægter, Indtægter af Kirker og Præstekald:		
	Rd. Sk.		
	a. Arvefæste- Fæste- og Forpagtnings- afgift	400.	2
	b. Tiendeindtægter	2065.	2
	c. Indtægter af Kirker og Præstekald	342.	55
	<hr/>	2807.	59
	Udgifter.		
	a. Skatter, forsaavidt de udredes af Skolevæsenet selv, 162 Rd. 17 Sk.		
	b. Ved Tiendeoverdragelser	36 — 35 -	
	<hr/>	198.	52
	<hr/>	2609	7
3.	Renter af Skolens Kapitalformue	506	35
4.	Skolekontingenter	1952	7
5.	Indtægter af Hospitaler	407	6
9.	Forskjellige ubestemte og ekstraordinære Indtægter	6	19
	Udenfor Finantsløven:		
	A. Kjøbesum for bortsolgt Gods	75	7
	<hr/>	5555	67
	Summa Indtægt	5555	67

sigt

og Udgifter i Finantsaaret 1870—71.

Post.	Udgifter.	Rd.	Sk.
2 a.	Lønninger til Lærere i Henhold til Lov 28. Marts 1855, sammenholdt med Lov 12te Januar 1858, § 16	11533	”
2 b.	Honorar efter Lov 12te Januar 1858, § 17, for Tilsyn med Samlingerne	32	”
2 c.	Løn efter samme Lov, § 18, til Pedellen	102	”
3.	For Timeundervisning	945	72
4.	Pensioner og Vartpenge	174	38
5.	Tilskud til Bibliothek og videnskabelige Apparater	267	1
6.	Bygningsudgifter:		
a.	Vedligeholdelsesarbejder	269	90
b.	Hovedreparationer	1013	”
c.	Inventarier Vedligeholdelse	315	82
d.	Godtgørelse til Lærere for Afsavn af Embedsbolig	102	”
	Brændsels- og Belysningsforødenheder:		
7.	Brændsel	405	64
a.	Belysning	24	55
9.	Regnskabsføringen	360	”
13.	Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter:		
a.	Skoleopvartning	20	”
b.	Rengjøring	82	18
c.	Porto, Protokoller, Skrivematerialier etc.	131	73
d.	Programmer og Skolehøjtideligheder	253	92
e.	Andre Udgifter	71	20
55.	Til Undervisning i Skydevaabens Brug	75	48
	Summa Udgift	16263	32
	Naar hermed sammenholdes Indtægter	5555	67
	viser sig en Merudgift af	10707	91
	men da Skolen i 1870—71 har modtaget et Tilskud fra den almindelige Skolefond af	10600	”
	viser sig en Kapitaltilbagegang	107	91

Stipendiefondens	Indtægter i 1870—71	1076 Rd. 49 Sk.
do.	Udgifter i do.....	976 — 49 -
	Overskud	100 Rd. „ Sk.
Thura-Falsters	Legats Indtægter i	
1870—71.....		53 — 95 -
do.	Udgifter i do.....	1 — 8 -
	Overskud	52 Rd. 87 Sk.
Nis Nissens	Legats Indtægter i 1870	
—71.....		761 — 10 -
do.	Udgifter i do.....	704 — 6 -
	Beholdning	57 Rd. 4 Sk.

10. Schema over de offentlige Examineringer i Ribe Kathedralskole for Aaret 1871.

A. Skriftlige Examineringer.

1. Skriftlig Afgangsexamen.

- Torsdag d. 22. Juni Form. Kl. 8—12 Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).
Efterm. Kl. 4—8 Oversættelse fra Latin til Dansk.
- Fredag d. 23. Juni Form Kl. 8—12 Geometrisk Opgave.
Efterm. Kl. 4—8 Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave).
- Mandag d. 26. Juni Form. Kl. 8—12 Oversættelse fra Dansk til Latin.
Efterm. Kl. 4—8 Arithmetisk Opgave.

2. Skriftlig Aarsexamen

foretages den 11te, 12te og 13de Juli.

B. Mundtlig Afgangsexamen.

Fredag d. 30. Juni.	Lørdag d. 1. Juli.
Syngesalen.	Syngesalen.
Kl. 8 Græsk.	Kl. 8 Latin.
Kl. 11 Historie.	Fysisk Kabinet.
Kl. 3 Matematik.	Kl. 11 Naturlære.
	Syngesalen.
	Kl. 3 Hebraisk.

C. Mundtlig Aarsexamen.

Lørdag d. 15. Juli.	Tirsdag d. 18. Juli.
Syngesalen.	Fysisk Kabinet.
8-10 VII B Græsk.	8-9½ VII B Naturlære.
2-3½ VII B Dansk.	Syngesalen.
6te Kl. Værelse.	2-3½ VII B Engelsk.
8-10 VI & V Religion	6te Kl. Værelse.
Naturhist. Museum.	8-10 VI & V Tydsk.
2-4 VI & V Naturhist.	2-4 VI & V Historie.
4¼-5½ II & I Naturhist.	5te Kl. Værelse.
5te Kl. Værelse.	8-9½ IV & V Græsk.
8-9 IV Fransk.	10-12 II & I Dansk.
10-12 II & I Tydsk.	Naturhist. Museum.
2-3 IV Geografi.	10¼-12 III Naturhist.
4de Kl. Værelse.	2-3 IV Naturhist.
8-10 III Arithmetik.	4de Kl. Værelse.
2-4 III Fransk.	8-10 III Dansk.
Gymnastiksalen.	2-4 III Latin.
6 Gymnastikprøve	

Mandag d. 17. Juli.	Onsdag d. 19. Juli.
Syngesalen.	Syngesalen.
8-11 VII B Mathem.	8-10 VII B Latin.
2-4½ VI & V Latin.	11-12 VII B Hebraisk.
6te Kl. Værelse.	2-4 II & I Historie.
8-9 VI Græsk.	6te Kl. Værelse.
11-12 V Fransk.	8-10 VI Fransk.
2-4 II & I Regning.	2-4 VI & V Dansk.
5te Kl. Værelse.	5te Kl. Værelse.
8-9 IV Latin.	8-10 IV Matematik.
10-12 II & I Geografi.	2-3 IV Historie.
2-3 IV Dansk.	4de Kl. Værelse.
4de Kl. Værelse.	8-10 III Geografi.
8-10 III Religion.	2den & 1ste Kl. Værelser.
2-4 III Historie.	Kl. 4 Optagelsesprøve (for In-
	denbys og Nærmereboende).

Torsdag d. 20. Juli.		Fredag d. 21. Juli.	
	Syngesalen.		Syngesalen.
8—9½	VII B Fransk.	8—9½	VII B Historie.
2—4	II & I Religion.		6te Kl. Værelse.
	6te Kl. Værelse.	8—10	VI & V Geografi.
10—12	VI & V Geometri.		(Kl. 3 Generalcensur).
2—4	VI & V Arithmet.		
	5te Kl. Værelse.		
8—9	IV Tydsk.		Lørdag d. 22. Juli.
10—11	IV Religion.		Kl. 8 Translokation.
	4de Kl. Værelse.		
8—9½	II Latin.		
2—4	III Tydsk.		

Onsdagen den 19de Juli, Efterm. Kl. 4 afholdes Optagelsesprøve med de indenbys og nærmereboende Aspiranter, med de øvrige Onsdagen den 23de August, Form. Kl. 8.

Lørdagen den 22de Juli, Form. Kl. 8 foretages Translokation, hvorefter Sommerferien indtræder. Undervisningen i det nye Skoleaar begynder Onsdagen den 23de August, Efterm. Kl. 2, efterat der om Formiddagen er holdt Optagelsesprøve.

Disciplenes Fædre og Værger samt andre Skolens og Videnskabernes Velyndere indbydes herved til at bære de mundtlige Prøver med deres Nærværelse.

Ribe Kathedralskole, d. 16. Juni 1871.

O. H. A. Bøndtsen.

1871.